

**Soukromá základní umělecká škola
UNIVERSUM, s.r.o.**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Motto:

Uměním do světa emocí a radosti

Obsah

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Obory, velikost, další místa poskytovaného vzdělávání	5
2.2	Historie a současnost	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	6
2.5	Vybavení školy a její podmínky	7
3.	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	8
3.1	Zaměření	8
3.2	Vize	8
4.	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	9
4.1	Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci	9
4.2	Strategie pro kompetenci osobnostně sociální	9
4.3	Strategie pro kompetenci kulturní	9
5.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ	10
5.1	HUDEBNÍ OBOR	10
5.1.1	Přípravné studium	11
5.1.2	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na klavír	14
5.1.3	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na elektronické klávesové nástroje	17
5.1.4	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na housle	20
5.1.5	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na violu	24
5.1.6	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na violoncello	28
5.1.7	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na kontrabas	33
5.1.8	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na zobcovou flétnu	36
5.1.9	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na příčnou flétnu	39
5.1.10	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na hoboje	42
5.1.11	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na klarinet	45
5.1.12	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na saxofon	48
5.1.13	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na trombon	51
5.1.14	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na kytaru	54
5.1.15	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na elektrickou kytaru	57
5.1.16	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Sólový zpěv	61
	Vyučovací předmět: Komorní zpěv	
5.1.17	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na akordeon	65
5.1.18	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Skladba	68
5.1.19	Vyučovací předmět: Komorní / souborová hra	72
5.1.20	Vyučovací předmět: Sborový zpěv	74
5.1.21	Vyučovací předmět: Hudební nauka	76
5.2	VÝTVARNÝ OBOR	78
5.2.1	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Výtvarná tvorba	78
5.3	TANEČNÍ OBOR	84
5.3.1	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Tanec	84
5.4	LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR	91

5.4.1	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Literárně-dramatický obor.....	91
6.	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI 96	
7.	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	97
8.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY.....	98

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání Soukromé základní umělecké školy Universum, s.r.o.

Motivační název: Škola otevřeného přístupu k žákům, rodičům i veřejnosti

Předkladatel: Soukromá základní umělecká škola Universum, s.r.o.
Kořenského 23b, 621 00 Brno
IČO: 253 36 258
Ředitelka: Mgr. Eva Šafářová
Telefon / fax: 541 225 173
E-mail: reditelka@zus-universum.cz
www.zus-universum.cz

Zřizovatel: Soukromá základní umělecká škola Universum, s.r.o.
Kořenského 23b, 621 00 Brno
Jednatelka: Ivana Zetková
Telefon / fax: 541 225 173
E-mail: info@zus-universum.cz

Platnost dokumentu od: 1. září 2012

Platnost aktualizovaného ŠVP od 1.9.2023
Tímto datem pozbývá platnost ŠVP z 1.9.2020

Mgr. Eva Šafářová
ředitelka

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Obory, velikost, další místa poskytovaného vzdělávání

Obory:

- hudební
- taneční
- výtvarný
- literárně-dramatický

Celková kapacita školy: 450 žáků

Cílová kapacita školy je naplněna.

Další místa poskytovaného vzdělávání:

- Základní škola a Mateřská škola, Zeiberlichova 49, Brno – Soběšice
- Waldorfská základní škola a mateřská škola Brno, Plovdivská 8, Brno – Žabovřesky
- Jinačovice č.p. 73

V těchto pracovištích vyučujeme hudební obor.

2.2 Historie a současnost

Naše škola byla zařazena do rejstříku škol Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky 1. září 1994, v hudebním oboru však navazuje na více než padesátiletou tradici hudebních kurzů Osvětové besedy a Obvodního kulturně-vzdělávacího střediska. Taneční kurzy byly v tomto středisku založeny v 70. letech minulého století. V duchu této tradice měla škola od svého založení v roce 1994 dva obory – hudební a taneční. V roce 2007 jsme založili i výtvarný a literárně-dramatický obor. Výtvarný obor postupně rozšiřuje svou nabídku i počty žáků, výuka LDO byla přerušena.

Další místa poskytovaného vzdělávání byla zřízena v letech 2001, 2009 a 2013.

V posledních letech stoupá zájem o výuku v naší škole, počty žáků se postupně zvyšují. Rozšiřuje se také množství pravidelných veřejných vystoupení, koncertů a žákovských večerů, pořádáme výstavy, jarmarky, ukázkové hodiny apod. Naši žáci se úspěšně zúčastňují soutěží.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor se v posledních letech stabilizuje, je plně kvalifikovaný, většina učitelů má vysokoškolské vzdělání.

Učitelé vynikají ochotou k vzájemné spolupráci, jsou vstřícní k žákům i jejich rodičům a průběžně se dále vzdělávají.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Projekty

- pravidelné žákovské večery a koncerty
- koncerty učitelů, společné koncerty žáků s rodinnými příslušníky a učiteli
- jarní koncerty pro mateřské školy
- adventní a vánoční koncerty v kostelích v Řečkovicích, Soběšicích a Podbřezicích u Rousínova
- zahájení vánočního času a Den dětí v Přírodní zahradě u smrku
- vystoupení na Dnech dětí v Řečkovicích a Medlánkách
- kulturní program při vítání občánků na radnicích místní i okolních městských částí
- jarmarky a sezónní výzdoby v Přírodní zahradě u smrku
- výstavy prací žáků výtvarného oboru v budově školy
- výstavy prací žáků výtvarného oboru v budově Úřadu městské části Brno – Řečkovice a Mokrá hora včetně hudebního vystoupení na jejich vernisážích
- výmalba podchodu a haly vlakové stanice Brno – Řečkovice žáky našeho výtvarného oboru

Spolupráce

Rozvíjíme vztahy s městskou částí Brno – Řečkovice a Mokrá Hora (vystoupení, vítání občánků, výstavy), příležitostně i s městskými částmi v blízkém okolí, od zřízení pracoviště v Jinačovicích též s místním obecním úřadem. Pravidelně spolupracujeme s místními mateřskými školami, pořádáme vystoupení pro Klub důchodců Řečkovice, Domov pro osoby se zdravotním postižením Tereza v Řečkovicích. Úzká spolupráce nás pojí s Občanským sdružením Smrk (vystoupení, výzdoba, Den dětí atd. v Přírodní zahradě u smrku v Králově Poli) a se školami, v jejichž budovách máme zřízena odloučená pracoviště. Tradicí se staly společné vánoční koncerty a školní akademie se ZŠ Zeiberlichova v Soběšicích.

Škola je členem Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska, kde se ředitelka školy zapojuje do práce v komoře základních uměleckých škol.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola sídlí v pronajaté budově, která je majetkem Magistrátu města Brna a je ve správě městské části Brno – Řečkovice a Mokrá Hora. Budova leží na pomezí dvou městských částí a je snadno dostupná i z okolí (Ivanovice, Královo Pole, Česká, Lelekovice, Kuřim).

Na podobě a vnitřním vzhledu školy se aktivně podílejí žáci výtvarného oboru, učitelé a vedení školy, kteří se snaží vytvářet estetické, kulturní a inspirativní prostředí. Celkový stav budovy však nemůžeme vlastními silami nijak ovlivnit. Zlepšení přinesla v létě 2012 výměna oken, v r. 2015 modernizace sociálního zařízení, v dalších letech nová fasáda a instalace ústředního topení. Opravy zrealizoval úřad naší městské části.

Všechny učebny jsou vybaveny pianiny, klavíry nebo elektronickými klávesovými nástroji, audio technikou a standardními pomůckami, které průběžně doplňujeme a obnovujeme, třídy postupně vybavujeme novým účelovým nábytkem. Poměrně rozlehlý sál se dvěma klavírními křídly je využíván nejen ke koncertům a přehrávkám, nýbrž i k výuce tanečního oboru (zrcadlová stěna, baletní madla) a hudební nauky. Pro výuku hudební nauky je krom jiného k dispozici celkem obsáhlý soubor nástrojů Orffova instrumentáře. K výuce výtvarného oboru slouží největší učebna ve škole, je vybavena lavicemi s velkou pracovní deskou, malířskými stojany, grafickým lisem, lisem na knihy, vlastníme keramickou pec.

Disponujeme omezeným počtem hudebních nástrojů, které žákům na určitou dobu půjčujeme. Dle finančních možností pořizujeme nové nástroje a rozšiřujeme stávající notový archiv.

Také pronajaté místnosti na odloučených pracovištích jsou vybaveny pianiny nebo elektronickými klávesovými nástroji, přenosnou audio technikou a soubory Orffova instrumentáře k výuce hudební nauky.

2. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření

- Jsme menší škola rodinného typu, kde se vzájemně známe a respektujeme.
- Poskytujeme základy uměleckého vzdělání a kulturní rozhled, talentované žáky připravujeme ke studiu na školách s uměleckým zaměřením.
- Umožňujeme setkání s uměním dětem od útlého věku.
- Snažíme se maximálně vyjít vstříc individuálním schopnostem a potřebám každého žáka a tomu přizpůsobujeme metody a formy výuky.
- Vychováváme k zodpovědnosti, respektu a úctě k autoritám, dospělým i vrstevníkům, učíme základům společenského chování, požadujeme dodržování pravidel, učíme žáky vážit si našeho i světového kulturního dědictví.
- Nabízíme rodičům možnost aktivně se zapojit do dění ve škole.

3.2 Vize

V naší škole chceme

- zachovat rodinný typ školy pěstováním a prohlubováním vzájemných vztahů mezi učiteli, žáky a rodiči,
- vést mladého člověka k celoživotní potřebě kulturního vyžití, ať již v aktivní či pasivní podobě,
- aktivně zapojovat rodiče do výuky a dění ve škole (možnost účasti v hodinách, návod na pomoc při domácí přípravě, společné koncerty, výstavy apod.),
- využít mezioborové vztahy – obohatit žáky o poznatky a dovednosti z jiných oborů (projekty),
- soustavně podporovat další vzdělávání pedagogů, sledovat nové trendy a reagovat na moderní způsoby výuky,
- být otevření vzdělávání prostřednictvím nejširšího spektra žánrů a stylů,
- vytvářet příjemné a podnětné prostředí, doplňovat a obnovovat materiální vybavení.

3. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

4.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- Předáváme žákovi teoretické a praktické vědomosti o technice nebo technikách, sloužících k uměleckému vyjádření.
- Učíme žáka více metodám učení, které mu umožní rychlejší dosažení cíle a porozumění procesu přípravy.
- Seznamujeme žáka s moderními metodami práce.
- Vedeme žáka k samostatnému uměleckému projevu.
- Trpělivým objasňováním logiky uměleckého díla vedeme žáka k pochopení jeho podstaty a k vytvoření vlastního názoru.
- Plán práce sestavujeme dle individuálních schopností a možností žáka.

4.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- Stanovujeme jasná pravidla pro systematickou práci.
- Partnerským přístupem vedeme žáka k vlastní odpovědnosti a rozvoji vlastního úsudku.
- Učíme žáka nestranně přistupovat k názorům druhých a samostatně je zpracovávat.
- Učíme žáka kriticky hodnotit svou vlastní práci i práci druhých.
- Vedeme žáka k porozumění pro odlišnosti osobnostně-sociálního vývoje druhých lidí.
- Učíme žáka naslouchat.
- Motivujeme žáka k týmové spolupráci a vedeme jej k odpovědnosti za společný výsledek.

4.3 Strategie pro kompetenci kulturní

- Vedeme žáka k respektování a uznávání kulturních hodnot a ke kulturnímu vystupování.
- Rozvíjíme u žáka povědomí o historii kultury a umění i současném dění na kulturní a umělecké scéně.
- Snažíme se probouzet v žácích vztah k umění tak, aby se stalo nedílnou součástí jejich dalšího života.
- Vytváříme příjemné, tvořivé a inspirativní prostředí.

4. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1 HUDEBNÍ OBOR

Charakteristika hudebního oboru

Hudební obor otevírá žákovi dveře do hudebního světa. Učí se nejen postupně ovládat daný hudební nástroj či hlas, ale i vnímat hudbu okolo sebe.

V hudebním oboru naší SZUŠ umožňujeme žákům najít správnou cestu ke kvalitním hudebním základům, které mohou využít jako amatérští hudebníci nebo je dále rozvíjet na profesionální úrovni.

Profesionálním způsobem výuky se zapojením moderních metod pomáháme žákům získat pozitivní přístup k umění a k poctivé systematické práci. Chceme, aby žáci získali nejen technické (praktické) dovednosti, ale také se snažíme o rozvoj hudební paměti, představivosti a fantazie. Seznamujeme žáky s moderními hudebními technikami a s pestrou škálou stylů a žánrů.

Důležitou součástí hudebního vzdělání je hudební teorie. K hudební teorii přicházíme prostřednictvím hudební praxe.

Všechny získané dovednosti a znalosti mohou žáci využít nejen při pravidelné koncertní činnosti, ale také v kolektivních předmětech komorní/souborová hra či komorní zpěv. Tyto předměty žáky učí spolupráci s vrstevníky, ale také u nich prohlubují pocit zodpovědnosti za společné dílo i za vlastní přípravu.

Do vyššího ročníku postupuje žák po úspěšném vykonání postupové zkoušky. Od postupové zkoušky jsou osvobozeni žáci, kteří v průběhu školního roku reprezentují školu na soutěžích nebo veřejných vystoupeních (rozhoduje ředitelka školy na doporučení učitele hlavního předmětu). Studium I. a II. stupně zakončuje žák veřejným absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou.

5.1.1 Přípravné studium

5.1.1.1 Přípravné studium I. stupně

Přípravné studium je samotným úvodem do světa hudby, slouží k probuzení aktivního zájmu o hudbu a započatí rozvoje jejího vnímání. Její náplní je zvykání žáka na aktivní poslech a aktivní provozování hudby. S tím souvisí i vštěpování prvních návyků a vědomostí, na jejichž základě bude možno dále stavět v dalším vzdělávání. Tento proces probíhá formou různých her, speciálně upravených a koncipovaných pro hudební výuku. Je určeno dětem ve věku 5-7 let.

Učební plán – varianta 1: dvouleté přípravné studium

varianta 1a

ročník	1.		2.	
	1. pololetí	2. pololetí	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1	1	1	1
Hra na nástroj / zpěv	0,5 - 1	0,5 – 1	0,5 – 1	0,5 - 1

varianta 1b

ročník	1.		2.	
	1. pololetí	2. pololetí	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1	1	1	1
Hra na nástroj / zpěv	-	0,5 – 1	0,5 – 1	0,5 - 1

varianta 1c

ročník	1.		2.	
	1. pololetí	2. pololetí	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1	1	1	1
Hra na nástroj / zpěv	-	-	0,5 - 1	0,5 - 1

Učební plán - varianta 2: jednoleté přípravné studium

Pro jednoleté přípravné studium platí varianty 1. ročníku dvouletého studia.

Výuka Přípravné hudební výchovy probíhá kolektivně.

Výuka hry na nástroj / zpěvu probíhá při dotaci 0,5 h individuálně, při dotaci 1 h ve skupině 2-3 žáků. Výrazně talentovaným žákům může ředitelka na doporučení učitele vyučovacího předmětu navýšit dotaci na 1 h individuální výuky.

Zařazení žáka do konkrétní varianty přípravného studia je plně v kompetenci ředitelky školy na návrh učitele vyučovacího předmětu po dohodě se zákonným zástupcem dle aktuálních možností školy.

5.1.1.2 Školní výstupy vyučovacího předmětu – Přípravná hudební výchova

Žák:

- projevuje prostřednictvím rytmicko-melodických her, říkadel a písní doprovázených pohybem základní rytmické cítění
- podle svých možností aktivně pracuje se svým hlasem – ovládne a upevní intonaci tónů ve své hlasové poloze
- je schopen elementární improvizace na poli rytmu, dynamiky a tempa

- ovládne hudební notopis v houslovém klíči v rozsahu $c^1 - g^1$, dle svých možností bude schopen noty vyvozovat, souvisle číst a zapisovat
- dokáže rozlišit v notovém zápisu i podle poslechu základní rytmické hodnoty not a pomlek celých, půlových, čtvrt'ových a osminových
- využívá nástrojů Orffova instrumentáře k doprovodné hře a reprodukci elementárních rytmických útvarů
- identifikuje vlastnosti tónu (výška, délka, síla) a směr postupu melodie

Očekávané výstupy hry na nástroj / zpěvu jsou součástí školních výstupů konkrétních vyučovacích předmětů.

Přípravné studium I. stupně není z důvodu potřebné fyzické vyspělosti žáka organizováno ve hře na příčnou flétnu, hoboj, klarinet, saxofon, trombon a elektrickou kytaru. Z důvodu potřebné mentální vyspělosti žáka se přípravné studium I. stupně neorganizuje ve studijním zaměření Skladba.

5.1.1.3 Přípravné studium II. stupně

Přípravné studium II. stupně je určeno žákům od 14 let, kteří neabsolvovali předcházející studium I. stupně.

Žák prokáže základní návyky a dovednosti ve hře na zvolený nástroj / zpěvu, orientuje se v jednoduchém notovém zápisu a základech hudební teorie, začíná plnit výstupy I. stupně zvoleného předmětu.

Učební plán

	PS II.
Hra na nástroj / zpěv	1

5.1.2 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na klavír

5.1.2.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na klavír	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.2.2 Školní výstupy vyučovacího předmětu – Hra na klavír

I. stupeň

PS

Žák

- předvede hru se správným držením ruky, prací paže a prstů na elementární úrovni
- orientuje se na klaviatuře přiměřeně svým schopnostem
- dokáže rozlišit základní úhozy portamento, legato, staccato, zná prstokladové pojmenování prstů
- zahraje lidovou píseň či říkadlo sólově nebo s doprovodem učitele
- rozliší nejméně dva stupně dynamiky (p, f), zná noty minimálně v rozsahu oktávy
- prokáže schopnost metroritmického cítění
- zná délky not a pomlky minimálně dvou různých rytmických hodnot

1. ročník

- používá základní úhozy (portamento, staccato, legato)
- identifikuje výrazné dynamické kontrasty a výrazně odlišná tempa
- zahraje podle sluchu nebo nápodobou učitele říkadlo či lidovou píseň
- popíše viditelné součásti nástroje
- doprovodí jednoduchou píseň pomocí dudácké kvinty

2. ročník

- popíše správné sezení u nástroje
- hraje vybrané durové stupnice s akordy
- zahraje jednoduchý doprovod k vybrané písni

- interpretuje z paměti jednoduchou skladbu
- prokáže schopnost základní orientace na klávesnici a v notovém zápise

3. ročník

- s ohledem na své fyzické dispozice správně sedí u nástroje
- ovládá různé druhy úhozů
- zvládá zvukově kultivovanou hru na úrovni přiměřené jeho schopnostem
- vnímá charakter skladeb a uplatňuje v nich elementární výrazové prostředky
- s pomocí učitele identifikuje hudební fráze, kontrastní části, hlavní témata či motivy, základní formální výstavbu skladeb
- využívá při hře elementární pedalizaci

4. ročník

- zahraje vybrané dur a moll stupnice s akordy a jejich obraty
- interpretuje skladby různých charakterů, stylů a žánrů
- na elementární úrovni ovládá polyfonii a melodické ozdoby
- zahraje jednoduchou skladbu z listu

5. ročník

- ovládá hru stupnic dur, moll a akordu s obraty, protipohybem či rovným pohybem
- prokáže smysl pro kvalitu tónu
- používá při hře pedalizaci i zvládnuté výrazové prostředky
- předvede náročnější přednesové skladby různých stylových období a žánrů
- zná elementární základy frázování
- zvládá hru z paměti, hru z listu a souhru ve formě 4 ruční či komorní hry

6. ročník

- zahraje vybranou stupnici dur nebo moll včetně T5 a jeho obratů,
- zahraje skladbu odpovídajícího technického charakteru
- prokáže rytmické a agogické cítění, zvukovou představivost a celkovou kvalitu hudebního projevu
- užívá širší dynamické škály a vhodnou pedalizaci
- zahraje více skladeb z paměti
- doprovází mladšího žáka, hraje 4ručně s jiným žákem

7. ročník

- předvede odpovídající úroveň technických dovedností při hře stupnic dur a moll s T5 s jeho obraty
- používá získané dynamické a výrazové dovednosti, navrhne interpretaci zadaných skladeb
- samostatně nastuduje skladby úměrné jeho schopnostem
- předvede interpretaci skladeb s použitím vlastní zvukové a výrazové představy
- ovládá hru z listu na úrovni přiměřené jeho schopnostem

- vnímá a rozlišuje různá slohová období
- zakončí studium I. stupně formou absolventského veřejného vystoupení nebo komisionální zkoušky

II. stupeň

I. ročník

- používá svých rozvinutých sluchových schopností k volbě interpretačních prostředků
- spolupracuje při volbě nového repertoáru
- za pomoci pedagoga samostatně nastuduje skladbu na úrovni přiměřené jeho schopnostem

II. ročník

- používá získané technické a výrazové dovednosti
- samostatně studuje zvolený repertoár, podle potřeby za pomoci pedagoga
- správně ohodnotí svůj výkon
- podílí se na volbě repertoáru podle svého vkusu a estetického cítění

III. ročník

- volí vhodné výrazové prostředky pro správnou interpretaci skladeb s využitím dosud získaných znalostí a dovedností
- používá stylisticky správné pedalizace
- dosáhne přiměřené kvality tónu s využitím sluchové představivosti

IV. ročník

- identifikuje harmonickou strukturu skladeb a na jejím základě zvolí vhodné výrazové prostředky
- používá získané technické a výrazové dovednosti
- předvede potřebnou jistotu v pohotovosti a orientaci v notovém zápisu
- zakončí své studium absolutoriem ve formě veřejného vystoupení nebo komisionální zkoušky

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.3 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na elektronické klávesové nástroje

5.1.3.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Výuka předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje probíhá v I. stupni individuálně nebo ve skupině 2 žáků. Zařazení žáka je plně v kompetenci ředitelky školy.

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.3.2 Školní výstupy vyučovacího předmětu - Hra na elektronické klávesové nástroje

I. stupeň

PS

Žák:

- popíše správné sezení u nástroje a správné držení rukou
- dovede se elementárně orientovat na klávesnici
- zvládá zahrát jednoduché lidové písně s doprovodem dudácké kvinty
- umí používat techniku hry legato

1. ročník

- rozlišuje techniku hry legato, staccato a tenuto
- orientuje se v rytmu dané skladby a tempo udrží
- umí používat levou ruku ke hře s automatickým doprovodem
- hraje vybrané durové stupnice s kvintakordem v rozsahu jedné oktávy
- dokáže charakterizovat náladu dané písně (veselá - smutná)

2. ročník

- zahraje akordy a jejich obraty k hraným durovým stupnicím
- zvládá interpretaci jednoduché skladby z paměti

- zvládá hru jednoduchých technických cvičení (etud)
- hraje skladby různých hudebních žánrů s automatickým doprovodem
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu

3. ročník

- používá širší škálu doprovodných akordů pro automatický doprovod
- využívá vybraných zvláštních funkcí nástroje
- hraje durové stupnice s křížky a jejich kvintakordy s obraty
- dokáže správně přečíst notový zápis
- používá rozvinutější techniku levé ruky

4. ročník

- ovládá základní funkce keyboardu, dovede hrát s automatickým doprovodem, vnímá ho
- v levé ruce používá složitějších doprovodných akordů (i klasickým klavírním způsobem)
- zahraje durové stupnice s křížky i s bémoly a jejich kvintakordy s obraty
- zahraje skladby různých žánrů

5. ročník

- zahraje vybrané mollové stupnice s akordy
- je schopen vyšší technické úrovně hry
- dokáže sám určit doprovodné akordy a rytmický doprovod
- je schopen souhry s jiným nástrojem

6. ročník

- hraje durové i mollové stupnice s akordy v rychlejším tempu
- hraje s použitím sustain pedálu
- hraje technicky náročnější etudy a skladby
- je schopen hry z paměti

7. ročník

- aktivně využívá získané technické a výrazové dovednosti při hře
- hraje jednoduché skladby z listu
- užívá sluchovou sebekontrolu
- orientuje se na klaviatuře a využívá funkcí daného nástroje
- hraje skladby různých stylů a žánrů
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu

II. stupeň

I. ročník

- plně využívá zvukových možností keyboardu

- dokáže vytvořit aranžmá k zadaným skladbám
- interpretuje souvisle delší skladby a skladby s automatickým doprovodem

II. ročník

- uplatňuje svou muzikálnost a osobitost projevu
- samostatně studuje zvolený repertoár, podle potřeby za pomoci pedagoga
- zvládá repertoár různých stylů a žánrů (s přihlédnutím ke svým zájmům a schopnostem)
- využívá funkci PITCH BEND ve skladbách k tomu vhodných
- zahraje vybrané skladby z paměti

III. ročník

- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- podílí se na výběru repertoáru s přihlédnutím ke svým zájmům
- ohodnotí svůj výkon, vyjádří názor na slyšenou interpretaci

IV. ročník

- je schopen hry sólové, komorní nebo souborové
- využívá funkcí nástroje v plném rozsahu
- propojuje získané znalosti a dovednosti k interpretaci složitějších skladeb s přihlédnutím k jejich charakteru
- nastuduje repertoár k veřejnému absolventskému koncertu nebo závěrečné komisionální zkoušce

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.4 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na housle

5.1.4.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na housle	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.4.2 Školní výstupy vyučovacího předmětu - Hra na housle

I. STUPEŇ

PS

Žák

- popíše části houslí a smyčce
- ovládá správný postoj a principy držení nástroje a smyčce
- dle zvoleného prstokladu – dur nebo moll – se orientuje v rámci jedné polohy (první či třetí podle metodického postupu) v pizzicatu
- automatizuje základní návyky ovládání smyku a dle svých možností propojuje hru smyčcem na prázdných strunách s hmaty v základním zvoleném prstokladu v rámci jedné struny

1. ročník

- stojí při hře v přirozeném postoji, dbá správného držení nástroje a smyčce
- orientuje se v základním zvoleném prstokladu v rámci probírané polohy, případně jej propojuje s druhým probíraným prstokladem (dur, moll) při hře pizzicato a arco
- kombinuje správně hru polovinou a celým smykem, dbá rovného vedení smyku, ovládá smyky détaché a legato (bez přechodů přes struny)
- kontroluje kvalitu tónu a intonační přesnost
- čte notový zápis v houslovém klíči v rámci probírané polohy ve vybraných prstokladech na všech strunách

2. ročník

- prokazuje zautomatizování přirozeného držení nástroje a smyčce

- čte a hraje v durovém a mollovém prstokladu v rámci první polohy, případně je propojí s dalšími prstoklady dle zvolené školy
- při hře aplikuje hru legato i v přechodech přes struny a détaché v různých částech smyku, koordinuje souhru pravé a levé ruky
- užívá základních odstínění dynamiky v hladinách forte, mezzoforte, piano
- zahraje z paměti lidové písně a drobné skladbičky

3. ročník

- hraje v první poloze v probraných prstokladech s přiměřenou hmatovou a intonační jistotou, tvoří kvalitní tón na všech strunách
- ovládá dosud probrané smyky v kombinaci s novými (staccato, martellé)
- účinně uplatňuje jemnější dynamické odstínění hry (crescendo, decrescendo)
- zvládá základní návyky pro skupinovou hru a souhru (zpřesnění gest pro nástup, společné uzavírání tónu atd.)
- zahraje z paměti drobnou přednesovou skladbu

4. ročník

- ovládá všechny prstoklady v rámci první polohy, zvládne hru dvojzvuků s pomocí prázdných strun
- ovládá základy pohybu vibrata a aplikuje je na tónech dlouhých rytmických hodnot
- zvládá probrané smyky s přiměřenou plynulostí (přechody mezi strunami...), je schopen jejich vzájemné kombinace
- získává orientaci v základech hry ve 3. poloze a ovládá elementární výměny poloh
- chápe možnosti jemnějšího dynamického odstínění s pomocí kombinací proměny délky smyku a rychlosti smyku
- obsáhne rozsáhlejší přednesovou skladbu v rámci první polohy (1. věta concertina apod.)

5. ročník

- ovládá hru ve 3. poloze včetně základní orientace v notovém zápisu v obou klíčích
- zahraje výměny poloh s pomocí pomocných tónů, dbá soustavně na kontrolu intonace
- ovládá základy smyku spiccata, ostatní smyky je schopen kombinovat v nejrůznějších obměnách rytmu, tempa a dynamiky
- prokazuje přiměřeně zautomatizovaný pohyb vibrata, uplatňuje vibrato i na kratších rytmických hodnotách
- užívá základní dvojhmady v rámci první polohy, dbá na intonační přesnost
- zahraje skladbu s klavírním doprovodem s přiměřenými agogickými změnami

6. ročník

- ovládá základy hry v dalších polohách dle zvoleného metodického postupu (5., 2., 4. poloha), prokáže zautomatizovanou hru ve třetí poloze, je schopen elementární hry z listu v rámci 3. polohy
- užívá dostatečně plynulé výměny s eliminací pomocných tónů a systematicky koriguje intonační přesnost

- kombinuje zvládnuté smyky s dalšími – řadové staccato, sautillé a spiccato
- hraje s vibratem, užívá základního odstupňování vibrata v závislosti na předepsané dynamice

7. ročník

- zvládne nastudovat přednesové skladby většího rozsahu, ovládá výrazové prostředky adekvátní stylovému zařazení skladby
- chápe princip tvoření jednoduchých flageoletů
- užívá dvojhmatovou a akordickou hru v rámci první polohy
- užívá hru v rámci 1. až 7. polohy s dostatečně plynulými výměnami poloh
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

II. stupeň

I. ročník

Žák

- navazuje na nástrojové dovednosti získané v prvním stupni studia
- při hře vykazuje přiměřenou přesnost a zautomatizování základních návyků, vyvíjející se technika se projevuje plynulostí v pohybech pravé a levé ruky (přechody přes struny, přechody do poloh bez pomocných tónů, propojení melodie průběžným vibratem)
- užívá pokročilé technické prvky (melodické ozdoby, přirozené flageolety atd.)
- v přednesových skladbách prezentuje schopnost hry v polohách a výměn mezi nimi, užívá hru ve vyšších polohách
- samostatně nastuduje drobné skladby různých stylových období z paměti

II. ročník

- má základní povědomí o houslovém repertoáru jednotlivých hudebních epoch
- aplikuje dvojhmatovou a akordickou hru i v polohách
- ovládá výrazné odstínění dynamiky a agogiky prostřednictvím kombinace rychlosti a délky smyku a jemnějších nuancí vibrata
- prokazuje pohotovost v technice levé ruky automatizací výměn poloh (rozložené akordy) a pravé ruky kombinováním smyků v rámci drobných rytmických hodnot
- dbá při souhře společného frázování skladby s doprovodem

III. ročník

- ovládá hru kombinovaných flageoletů
- prokazuje v akordické hře schopnost plynulých výměn smyku, dbá na kvalitu tónu a intonační jistotu
- chápe užití arpeggií v rámci první polohy
- při nastudování přednesových skladeb pracuje systematicky, dokáže si vhodně rozfázovat přípravu a připravit účinný systém procvičovacích cvičení

- transponuje melodie do nejruznějších tónin a doprovází je s pomocí elementárních dvojzvuků

IV. ročník

- prokáže svoji technickou úroveň na vhodném repertoáru na absolventském koncertě nebo u závěrečné komisionální zkoušky
- ke hře využívá zautomatizovaných technických dovedností
- chápe princip mimopolohového hraní a má přehled o všech prstokladech v rámci probraných poloh
- orientuje se v notovém zápisu, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviku a interpretaci skladeb
- prezentuje názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže jej obhájit

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.5 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na violu

5.1.5.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Dokud žák nemá fyziologické předpoklady pro hru na violu, je zařazen do studijního zaměření Hra na housle. Poté s ohledem na věk přestoupí do příslušného ročníku studijního zaměření Hra na violu.

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na violu	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.5.2 Školní výstupy vyučovacího předmětu – Hra na violu

I. STUPEŇ

PS

Žák

- popíše části violy a smyčce
- ovládá správný postoj a principy držení nástroje a smyčce
- orientuje se v základech čtení notového materiálu v houslovém klíči
- dle zvoleného prstokladu – dur nebo moll – se orientuje v rámci jedné polohy (první či třetí podle metodického postupu) v pizzicatu
- automatizuje základní návyky ovládání smyčky a dle svých možností propojuje hru smyčkem na prázdných strunách s hmaty v základním zvoleném prstokladu v rámci jedné struny

1. ročník

- stojí při hře v přirozeném postoji, dbá správného držení nástroje a smyčce
- čte hudební zápis z houslového i altového (violového klíče) a orientuje se v něm na všech strunách
- orientuje se v základním zvoleném prstokladu v rámci probírané polohy, případně jej propojuje s druhým probíraným prstokladem (dur, moll) při hře pizzicato a arco

- kombinuje správně hru polovinou a celým smykem, dbá rovného vedení smyku, ovládá smyky détaché a legato (bez přechodů přes struny)
- kontroluje kvalitu tónu a intonační přesnost
- čte notový zápis v rámci probírané polohy ve vybraných prstokladech

2. ročník

- prokazuje zautomatizování přirozeného držení nástroje a smyčce
- čte a hraje v durovém a mollovém prstokladu v rámci první polohy, případně je propojí s dalšími prstoklady dle zvolené školy
- při hře aplikuje hru legato i v přechodech přes struny a détaché v různých částech smyku, koordinuje souhru pravé a levé ruky
- užívá základních odstínění dynamiky v hladinách forte, mezzoforte, piano
- zahraje zpaměti lidové písně a drobné skladbičky

3. ročník

- hraje v první poloze v probraných prstokladech s přiměřenou hmatovou a intonační jistotou, tvoří kvalitní tón na všech strunách
- ovládá dosud probrané smyky v kombinaci s novými (staccato, martellé)
- účinně uplatňuje jemnější dynamické odstínění hry (crescendo, decrescendo)
- zvládá základní návyky pro skupinovou hru a souhru (zpřesnění gest pro nástup, společné uzavírání tónu atd.)
- zahraje zpaměti drobnou přednesovou skladbu

4. ročník

- ovládá všechny prstoklady v rámci první polohy, zvládne hru dvojzvuků s pomocí prázdných strun
- ovládá základy pohybu vibrata a aplikuje je na tónech dlouhých rytmických hodnot
- zvládá probrané smyky s přiměřenou plynulostí (přechody mezi strunami...), je schopen jejich vzájemné kombinace
- získává orientaci v základech hry ve 3. poloze a ovládá elementární výměny poloh
- chápe možnosti jemnějšího dynamického odstínění s pomocí kombinací proměny délky smyku a rychlosti smyku
- obsáhne rozsáhlejší přednesovou skladbu v rámci první polohy (1. věta concertina apod.)

5. ročník

- ovládá hru ve 3. poloze včetně základní orientace v notovém zápisu
- zahraje výměny poloh s pomocí pomocných tónů, dbá soustavně na kontrolu intonace
- ovládá základy smyku spiccata, ostatní smyky je schopen kombinovat v nejrůznějších obměnách rytmu, tempa a dynamiky
- prokazuje přiměřeně zautomatizovaný pohyb vibrata, uplatňuje vibrato i na kratších rytmických hodnotách
- užívá základní dvojhmady v rámci první polohy, se zvláštním zřetelem pečuje o jejich intonační čistotu

- zahraje skladbu s klavírním doprovodem s přiměřenými agogickými změnami

II. stupeň

I. ročník

Žák

- navazuje na nástrojové dovednosti získané v prvním stupni studia či studia příbuzných oborů (housle, violoncello)
- při hře vykazuje přiměřenou přesnost a zautomatizování základních návyků, vyvíjející se technika se projevuje plynulostí v pohybech pravé a levé ruky (přechody přes struny, přechody do poloh bez pomocných tónů, propojení melodie průběžným vibratem)
- užívá pokročilé technické prvky (melodické ozdoby atd.)
- v přednesových skladbách prezentuje schopnost hry v polohách a výměn mezi nimi
- samostatně nastuduje drobné skladby různých stylových období z paměti

II. ročník

- má základní povědomí o violovém repertoáru jednotlivých hudebních epoch
-
- ovládá výrazné odstínění dynamiky a agogiky prostřednictvím kombinace rychlosti a délky smyku a jemnějších nuancí vibrata
- prokazuje pohotovost v technice levé ruky automatizací výměn poloh (rozložené akordy) a pravé ruky kombinováním smyků v rámci drobných rytmických hodnot
- dbá při souhře společného frázování skladby s doprovodem

III. ročník

- aplikuje dvojhmatovou a akordickou hru i v polohách, ovládá hru jednoduchých flageoletů
- prokazuje v akordické hře schopnost plynulých výměn smyku, dbá na kvalitu tónu a intonační jistotu, zvládne užití arpeggií v rámci první polohy
- při nastudování přednesových skladeb pracuje systematicky, dokáže si vhodně rozfázovat přípravu a připravit účinný systém procvičovacích cvičení
- transponuje melodie do nejrozličnějších tónin a doprovází je s pomocí elementárních dvojzvuků

IV. ročník

- prokáže svoji technickou úroveň na vhodném repertoáru na absolventském koncertě nebo u závěrečné komisionální zkoušky
- ke hře využívá zautomatizovaných technických dovedností
- chápe princip mimopolohového hraní a má přehled o všech prstokladech v rámci probraných poloh
- orientuje se v notovém zápisu, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičování a interpretaci skladeb

- prezentuje názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže jej obhájit

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.6 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na violoncello

5.1.6.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na violoncello	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.6.2 Školní výstupy vyučovacího předmětu – Hra na violoncello

I. stupeň

PS

Žák

- pojmenuje všechny struny violoncella
- předvede přirozené sezení u violoncella
- zvládne jednoduché rytmické cvičení se zapojením prázdných strun
- zahraje jednoduchou lidovou píseň pizzicato (zabrňkat)
- zahraje hru arco (smyčcem) na prázdných strunách
- zahraje jednoduchý basový doprovod k lidové písni

1. ročník

- pojmenuje jednotlivé stavební části nástroje
- předvede přirozené sezení u violoncella
- pojmenuje všechny struny violoncella
- zahraje pizzicato v základní poloze jednoduchou lidovou píseň
- dovede s využitím prázdných strun zopakovat po učiteli krátkou rytmickou frázi
- zahraje k jednoduché písni basový doprovod pizzicato
- zahraje hru arco na prázdných strunách

2. ročník

- umí si sám opravit špatné sezení
- při hře jednoduchých písní využívá koordinace pohybu pravé a levé ruky 32

- hraje celým smyčcem i jeho částmi
- dovede zopakovat po učiteli krátkou melodickou frázi
- zahraje k jednoduché písni basový doprovod arco
- v zadaných skladbách se orientuje v notovém zápisu
- zahraje smyčcem v základní poloze jednoduchou lidovou píseň
- dovede rozlišit základní dynamické odstíny forte a piano (silně a slabě)

3. ročník

- ovládá při hře přirozené držení těla a nástroje
- koordinuje pohyby pravé a levé ruky
- hraje celým smyčcem i jeho částí a tvoří kvalitní tón podle fyziologických možností
- ovládá základní prstoklady ve výchozí poloze nástroje v kombinacích na více strunách
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit vhodnými výrazovými prostředky
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu

4. ročník

- zahraje smyčcem kombinaci smyků detaché a legato
- zahraje jednoduchou skladbu s využitím úzké a široké polohy
- při hře využívá základní dynamické odstíny (forte, mezzoforte, piano)
- zopakuje bez not po učiteli melodickou frázi
- zahraje složitější basový doprovod
- zahraje smyčcem lidovou píseň nebo umělou skladbu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

5. ročník

- zahraje kombinaci smyků detaché, legato a staccato
- zahraje skladbu s využitím úzké a široké polohy
- zahraje skladbu s využitím výměny polohy levé ruky
- při hře využívá základní dynamické a výrazové prostředky (ritardando, accelerando, akcent)
- zopakuje po učiteli bez not melodickou frázi
- zahraje basový doprovod pomocí akordických značek v notovém zápisu
- je schopný souhry s dalším nástrojem
- samostatně nastuduje přiměřeně náročnou skladbu
- zahraje lidové písně nebo umělé skladby rozličných stylových období

6. ročník

- sám si při hře opraví větší intonační nepřesnosti
- zahraje skladbu se zaměřením na střídání výměny poloh levé ruky

- při hře využívá základní dynamické odstíny způsobem crescendo a decrescendo (zesilovat, zeslabovat)
- zahraje basový doprovod k písni s využitím akordických tónů
- na dlouhých tónech zahraje vibrato
- samostatně nastuduje jednoduchou skladbu
- zahraje lidovou píseň nebo umělou skladbu s využitím dynamických odstínů a výrazových prostředků

7. ročník

- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění tónu a obtížnější způsoby smyku 33
- využívá plynulé výměny do vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

II. stupeň

I. ročník

Žák

- zahraje skladbu s využitím úzké a široké polohy
- zahraje skladbu s využitím výměny polohy levé ruky
- dovede si sám bez pomoci not najít a zahrát lidovou píseň
- je schopen souhry s dalším nástrojem
- při hře využívá základní dynamické odstíny
- zahraje k melodii basový doprovod

II. ročník

- zahraje skladbu s využitím úzké a široké polohy
- zahraje skladbu s využitím výměny polohy levé ruky, včetně palcové polohy
- dovede si sám bez pomoci not najít a zahrát lidovou píseň
- slovy popíše strukturu skladby a žánrově ji zařadí
- doprovází jednoduchou lidovou píseň pomocí základních harmonických funkcí
- při hře využívá jemnější dynamické odstíny
- při hře používá vibrato

III. ročník

- při hře využívá kombinace různých smyků
- zahraje skladbu se zaměřením na palcovou polohu

- dovede si sám bez pomoci not najít a zahrát lidovou píseň
- slovy popíše strukturu skladby a žánrově ji zařadí
- při hře využívá jemnější dynamické odstíny
- při hře používá vibrato
- je přizpůsobivý při souhře a umí výrazově rozlišit doprovod od melodie
- umí v souhře ukázat nástup na začátku hry
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- používá vhodné výrazové prostředky pro vyjádření charakteru skladby

IV. ročník

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviku a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže je vhodně prezentovat a obhájit
- zapojuje se do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně
- spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.7 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na kontrabas

Ke hře na kontrabas jsou potřebné fyzické předpoklady, žák musí mít pevnou konstituci těla a pevné držení obou rukou, aby byl schopen nástroj zvládnout.

5.1.7.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na kontrabas	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.7.2 Školní výstupy vyučovacího předmětu – Hra na kontrabas

1. ročník

Žák:

- je schopen pojmenovat jednotlivé části nástroje
- používá přípravné uvolňovací cviky pro pravou a levou ruku
- je schopen nasazení tónu a hladké výměny smyky za pomoci vláčného ohybu zápěstí
- je schopen popsat údržbu nástroje i smyčce
- zvládne správné postavení levé ruky v půlové (základní) poloze

2. ročník

- je schopen zopakovat základní návyky osvojené v prvním ročníku
- dbá o čistotu intonace a její kontrolu sluchem i hmatem
- při hře využívá dynamiku přednesu
- předvede hru staccato a portamento

3. ročník

- zná a používá uvolňovací cviky
- rozlišuje hru v dynamických rozdílech od *piana* po *forte*
- praktikuje různé způsoby výměny poloh na jedné struně i na strunách sousedních
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje vybrané stupnice a akordy

- zvládne technická cvičení správného držení pravé i levé ruky
- zvládá cviky detaše, legato i na sousedních strunách

4. ročník

- aplikuje ve vybraných skladbách výrazové složky s použitím vibrata a dynamických odstínů
- hraje v půlové, I. i II. poloze
- je schopen zahrát složitější rytmické útvary: nepravidelné rytmické dělení, ligatura, předtaktí
- zahraje skladby nebo technická cvičení v durových tóninách a paralelních mollových tóninách
- předvede technická cvičení pro nácvik vibrata

5. ročník

- na vybraných skladbách předvede dynamické odstínění tónu a přesvědčivý přednes
- využívá základní harmonické funkce (T, D, S)
- předvede na krátkém technickém cvičení zpěvnost celkového tónu
- improvizuje dle základních harmonických funkcí doprovody k lidovým písním
- pohotově čte z listu

6. ročník

- hraje intonačně jistě při hře ve všech probraných polohách
- hraje v půlové až třetí poloze, hbitě vyměňuje polohy
- ovládá přednesovou stránku hry, dynamické odstínění, frázování a hru kantilény
- uplatňuje svůj osobitý hudební projev

7. ročník

- ovládá intonaci při hře ve všech polohách
- podle svých individuálních schopností doprovází podle notace i akordických značek a vytváří vlastní doprovod
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- rozeznává základní členění hudební formy
- zvládá základní dvojhmoty
- improvizuje doprovod k písním pomocí základních harmonických funkcí (T, D, S)

II. STUPENĚ

I. ročník

Žák:

- ovládá funkci pravé i levé ruky (spiccato, martelé)
- předvede hru pizzicato v rychlejším tempu na technických cvičeních
- zapojuje se do školního smyčcového uskupení
- zahraje z listu obtížnější skladbu

II. ročník

- zvládá tvoření tónu v dlouhých, pomalých frázích

- využívá výměny poloh a používá jejich spojování
- ovládá techniku hry (držení smyčce, uvolněnost pravé ruky, správná funkce zápěstí)
- přenáší do hry vlastní hudební představu

III. ročník

- předvede zvládnutí vyšší polohy a její výměnu
- vnímá odlišné výrazové prostředky a vhodně jich ve skladbě užívá
- předvede nastudované orchestrální party, jejich úpravy a aranžmá
- ovládá hru vibrata a dosahuje zesílení tónu s důrazem na jeho čistotu a intonační přesnost
- ovládá náročné rytmické pasáže

IV. ročník

- zahraje samostatně nastudovanou složitější skladbu včetně vlastního výrazového projevu
- dokáže vyhledat zajímavá témata pro svůj nástroj z dostupných pramenů
- předvede prstokladové, smykové i výrazové varianty při interpretaci skladby
- pracuje s kvalitou a barvou tónu

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.8 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na zobcovou flétnu

5.1.8.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Výuka předmětu Hra na zobcovou flétnu probíhá v I. stupni individuálně nebo ve skupině 2 žáků. Zařazení žáka je plně v kompetenci ředitelky školy.

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.8.2 Školní výstupy vyučovacího předmětu – Hra na zobcovou flétnu

I. stupeň

PS

Žák

- zvládá správný postoj a držení nástroje
- dbá na kostálně-abdominální způsob dýchání
- používá flétnovou artikulaci – základní model Tý - Dý, nasazení a ukončení tónu
- pečuje o nástroj a jeho jednotlivé části
- dokáže propojit získané dovednosti s mimohudebními náměty formou hry
- hraje od g^1 – d^2
- rozlišuje délky tónů (celá, půlová a čtvrt'ová nota a příslušné pomlky)

1. ročník

- má osvojeny základní návyky hry
- dechovými cvičeními si zdokonaluje správný způsob dýchání
- využívá ke hře nové tóny e^1 , d^1 a fis^1
- zapojuje do hry osminové noty a pomlky
- experimentuje s moderními technikami hry
- zahraje z paměti jednoduchou píseň

2. ročník

- dodržuje správné návyky hry

- využívá širší škálu artikulačních modelů
- má flexibilnější prstovou techniku
- využívá tónový rozsah $c^1 - g^2$
- zvládá základní durové stupnice v legatu a staccatu
- je schopen zahrát skladbu v odlišných náladách, rozlišuje kvalitu tónu
- kreativně dotvoří započatou melodii

3. ročník

- využívá doposud získané návyky hry
- má představu o hudební frázi a její výstavbě
- hraje skladby různých slohových období
- dokáže udržet svoji melodickou linku a současně vnímat a reagovat na linku jiných nástrojů
- k durovým stupnicím hraje paralelní mollové
- dle svých schopností zvládne zahrát delší skladbu z paměti
- zapojuje se do koncertních akcí školy

4. ročník

- orientuje se v celém rozsahu flétny $c^1 - c^3$
- znalosti a dovednosti ze sopránové flétny zužitkuje při hře na altovou flétnu
- uplatní praktickou znalost melodických ozdob
- na zadanou náladu vytvoří kratší skladbičku
- transponuje jednoduchou melodii
- je schopen rozlišit nuance v ladění

5. ročník

- ovládá hru durových stupnic + T^5 do $4\#$ a $4b$, mollové harmonické i melodické
- orientuje se ve složitějších a nepravidelných rytmech
- zvládá odlišné frázování - např. latinsko-amerických a jazzových rytmu
- dokáže porovnat kvalitu interpretů hudebního díla
- je schopen samostatné domácí přípravy
- hraje časově náročnější a slohově pestřejší skladby, dle vlastních možností z paměti

6. ročník

- samostatně realizuje různé artikulační modely
- ovládá chromatický rozsah nástroje
- podle charakteru skladby přizpůsobuje barvu tónu
- chápe formu skladby a využívá technické i výrazové dovednosti
- tenorovou zobcovou flétnou se zapojuje do ansámblu, a roste jeho uplatnění ve spolupráci s ostatními

7. ročník

- dbá především na tónovou kvalitu, využívá osvojených dovedností
- hraje stupnice a akordy v rychlejším tempu
- při hře z listu zapojuje hudební inteligenci a dokáže zdůvodnit svou interpretaci
- zvládá transpozici jednodušších skladeb i do vzdálenějších tónin
- dbá na stylovou čistotu při hře jednotlivých období
- dle fyzických schopností se seznámí se základy hry na basovou flétnu

II. stupeň

I. ročník

- využívá všech dosavadních dovedností a vědomostí získaných na I. stupni
- pohybuje se v celém tónovém rozsahu flétny (a to i altové, příp. tenorové a basové)
- zvládá zaimprovizovat jednoduchou skladbičku v různých stylových obdobích
- vyhledává, srovnává a kriticky hodnotí skladby, které hraje sám
- vystupuje co nejčastěji a z vlastních nahrávek se poučuje o kvalitě svého hraní
- při veřejném vystupování hraje přiměřeně obtížné skladby z paměti

II. ročník

- dbá na preciznost a přesnost provedení svěřené skladby
- hraje skladby různých slohových období se zaměřením na detailní interpretaci
- v komorních souborech dbá na přesnost souhry, intonace a nálady skladby
- nastudované skladby zvládá, dle svých schopností, interpretovat z paměti

III. ročník

- při hře vnímá svoji interpretaci a případně dokáže zkorigovat nepřesnosti v ladění
- má vlastní názor na interpretaci skladby, ale dokáže se přizpůsobit, objektivně lepšímu názoru
- podílí se na výběru skladeb
- realizuje skladby s využitím moderních technik

IV. ročník

- na základě harmonických funkcí dokáže vytvořit jednoduché kadence
- je připraven na samostatný hudební život
- zapojuje se a organizuje kulturní akce ve své lokalitě
- má snahu neustále se zlepšovat, zdokonalovat a rozšiřovat své vědomosti, pátrá po historických skutečnostech v oboru

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.9 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na příčnou flétnu

Do studijního zaměření Hra na příčnou flétnu jsou obvykle přijímáni žáci od 10 let, avšak v případě, že je žák vybaven potřebnými fyzickými předpoklady, příp. disponuje vhodnými technickými prostředky (např. flétna se zahnutou hlavicí), lze ho přijmout i v nižším věku.

5.1.9.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.9.2 Školní výstupy vyučovacího předmětu – Hra na příčnou flétnu

I. stupeň

1. ročník

Žák

- zná nástroj – umí nástroj správně sestavit a pojmenovat jeho části
- dokáže o nástroj správně pečovat
- zvládá správný postoj a držení nástroje
- dbá na správný způsob dýchání, tvoření tónu a jeho nasazování
- zahraje kratší skladbu z listu i podle sluchu

2. ročník

- má osvojeny základní návyky a podílí se na jejich upevňování a prohlubování
- hraje kvalitním a vyrovnaným tónem v první a druhé oktávě
- je schopen hrát v duu
- zahraje kratší skladbu s doprovodem akordického nástroje
- zvládá durové stupnice do 2# a b
- umí hrát legato a jednoduché staccato

3. ročník

- orientuje se v celém tónovém rozsahu nástroje
- hraje stupnice Dur i moll do 2# a b, zvládá T⁵

- má představu o hudební frázi a její výstavbě
- dbá na intonační čistotu hry
- hraje skladby různých slohových období
- zapojuje se do koncertních akcí školy

4. ročník

- ovládá hru durových i mollových stupnic + T⁵ do 4# a b
- dbá na barevnou vyrovnanost tónu ve všech oktávách a čistý sytý zvuk
- při hře využívá dynamické odstíny
- obohacuje své dovednosti o nácvik dvojitého staccato
- dle svých schopností zvládne zahrát skladbu z paměti
- zapojuje se do ansámblové hry

5. ročník

- využívá chromatický rozsah nástroje
- hru stupnic obohacuje o D⁷
- zvládá technicky náročnější hru
- obohacuje dlouhé tóny o vibrato
- orientuje se ve složitějších a nepravidelných rytmech
- zvládá „nestandardní“ frázování – např. jazz, latinsko-americké skladby

6. ročník

- hraje stupnice s dynamikou
- používá různé způsoby artikulace dle dynamiky (pp, ff)
- ovládá práci s dechem – ve skladbách si dokáže logicky rozvrhnout dech; nádechy a přidechy
- podle charakteru skladby přizpůsobuje barvu tónu
- hraje náročnější skladbu z listu
- dle svých schopností dokáže samostatně připravit skladbu odpovídající náročnosti s využitím znalostí tempa, dynamiky, agogiky, frázování, melodických ozdob atd.

7. ročník

- stupnice a akordy hraje v odpovídajícím tempu
- zvládá transpozici jednoduchých melodií i do vzdálenějších tónin
- experimentuje se snadnějšími moderními technikami a základy improvizace
- dokáže zdůvodnit svoji interpretaci a dbá na stylovou čistotu
- aktivně se účastní veřejného života školy

II. stupeň

I. ročník

- využívá všech dosud získaných vědomostí a dovedností

- orientuje se v celém chromatickém rozsahu flétny
- samostatně vyhledává nové a zajímavé skladby
- podílí se na výběru repertoáru
- na veřejných vystoupeních hraje přiměřeně obtížné skladby

II. ročník

- užívá vibrato a uplatňuje ho ve skladbách
- dbá na správnou intonaci a při hře s jinými nástroji se samostatně naladí
- v komorních souborech se podílí na podnětné atmosféře a dokáže poradit mladším a méně zkušeným hráčům
- samostatně se podílí na zlepšování prstové techniky

III. ročník

- obohacuje hru o nové prvky moderních technik
- zvládá základy řízené improvizace
- dokáže provést komparaci předložených skladeb (s využitím individuálních znalostí a vědomostí)
- v kratší barokní skladbě navrhne vlastní způsob artikulace a ornamentiku

IV. ročník

- má vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylů a období
- orientuje se v hudebních zápisech, je schopen hrát z listu a při tom využít vědomosti a dovednosti získané během celého studia
- ví jak přistupovat k novým skladbám a jak postupovat při jejich nácvičce (dokáže rozpoznat správné tempo, poradí si s frázemi, využitím dechu, dynamikou, agogikou, technicky obtížnými místy atd.)
- je připraven na samostatný hudební život
- zapojuje se do kulturních akcí ZUŠ

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.10 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na hoboj

5.1.10.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na hoboj	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na hoboj	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.10.2 Školní výstupy vyučovacího předmětu – Hra na hoboj

I. stupeň

1. ročník

Žák

- umí složit a rozložit nástroj, pojmenovat jeho části, a ví, jak o nástroj pečovat, zejména o hobojevé strojky
- vytvořil si návyk správného postoje a držení nástroje, dbá na brániční dýchání
- dokáže správně postavit nátlak, nasadit a ukončit tón jazykem
- zahraje tóny v rozsahu c1 – c2
- zná zásady každodenní domácí přípravy
- zahraje jednoduchou melodii zpaměti

2. ročník

- využívá při hře správný postoj, držení nástroje a brániční dýchání, správně tvoří nátlak
- dbá na přesný pohyb levého ukazováčku při spojích s tónem d2
- využívá tóny v rozsahu c1 - g2, fis1, fis2, b1
- využívá při hře základní artikulaci – tenuto a legato
- orientuje se v notovém zápisu v celých až osminových notách a pomlčkách
- zahraje jednoduchou skladbu podle sluchu, kreativně dotvoří započatou melodii

3. ročník

- dbá na kvalitu tónu a přesnou intonaci, dokáže zahrát tóny staccato
- využívá tóny v rozsahu c1 – c3 chromaticky

- vnímá náladu skladby a dokáže ji vyjádřit pomocí základních výrazových prostředků
- zahraje kratší skladbu s doprovodem dalšího nástroje
- transponuje melodii do blízkých tónin

4. ročník

- dbá na kvalitu tónu a přesnou intonaci, zejména při změně dynamiky
- orientuje se v chromatickém rozsahu nástroje b – d3
- využívá při hře širší škálu výrazových prostředků
- pracuje s frází, dokáže ji identifikovat a vystavět
- hraje skladby různých slohových období
- zapojuje se do komorní hry

5. ročník

- dokáže zahrát tón s vibratem
- zná základní melodické ozdoby a umí je použít ve skladbě
- využívá širší škálu výrazových prostředků v celém rozsahu nástroje
- umí identifikovat problematická místa ve skladbě a navrhne postup jejich nácviku
- v komorní hře dokáže udržet svoji melodickou linku

6. ročník

- orientuje se v notovém zápisu složitějších a nepravidelných rytů
- využívá dynamiku a agogiku v celém rozsahu nástroje
- dle charakteru skladby přizpůsobí barvu tónu při zachování čisté intonace
- dbá na interpretační čistotu hry, dokáže porovnat kvalitu interpretů hudebního díla
- dokáže se sladit s doprovodným nástrojem
- v komorní hře udrží svoji melodickou linku a zároveň je schopen vnímat a reagovat na linku dalšího nástroje

7. ročník

- využívá při hře všechny získané návyky a dovednosti
- experimentuje se snadnějšími moderními technikami a základy improvizace
- samostatně nastuduje přiměřeně náročnou skladbu
- dokáže zdůvodnit svoji interpretaci a dbá na stylovou čistotu hry
- v komorní hře dokáže reagovat na linku dalších nástrojů a přizpůsobit intonaci v průběhu hry

II. stupeň

I. ročník

- využívá všech dosud získaných vědomostí a dovedností
- orientuje se v celém chromatickém rozsahu nástroje
- hraje stupnice legato a staccato v rychlejším tempu

- dbá na kvalitu tónu a čistou intonaci
- identifikuje frázi a je schopen ji vystavět, vhodně zvolit místa pro nádech
- uplatňuje se v komorní hře

II. ročník

- orientuje se v notovém zápise složitějších útvarů a základních moderních technik
- podílí se na výběru repertoáru
- samostatně řeší rytmickou stránku skladby, vhodně volí tempo skladby
- dbá na čistotu interpretace skladeb různých stylů a žánrů
- v komorní hře spolupracuje na vytváření společného pojetí skladby

III. ročník

- dbá na interpretační čistotu hry, rozumí základním zákonitostem interpretace jednotlivých období a teoretické poznatky uvádí do praxe
- využívá širokou škálu dynamických odstínů a barevnosti tónu v celém rozsahu nástroje
- hraje technicky náročnější skladby
- v komorním souboru se dokáže přizpůsobit a začlenit, jeho projev „netrčí“

IV. ročník

- dokáže samostatně řešit technické problémy ve skladbě a navrhne vhodný způsob nácvičku
- má vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylů a slohových období
- orientuje se v hudebním zápisu a dokáže hrát z listu přiměřeně náročnou skladbu s využitím získaných vědomostí a dovedností
- v komorním souboru se aktivně podílí na vytváření společného zvuku a pojetí skladby
- je připraven na samostatný hudební život

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.11 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na klarinet

5.1.11.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na klarinet	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.11.2 Školní výstupy předmětu – Hra na klarinet

I. stupeň

1. ročník

Žák

- umí sestavit nástroj a ví, jak o něj správně pečovat
- dbá na posazení nátisku, správný postoj těla a držení nástroje
- orientuje se v základním notovém zápisu
- zná zásady cvičení na nástroj

2. ročník

- při hraní vnímá kvalitu tónu a dodržuje základní návyky hry na klarinet
- dokáže zahrát krátké úseky v legatu
- zvládá nasadit tóny jednočárkované a malé oktávy
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu

3. ročník

- při hraní vnímá kvalitu tónu nástroje a je schopen ji posoudit
- zná funkci přefukovací klapky a orientuje se v hmatech základních tónů rozsahu e-g2
- je schopen sám určit vhodné místo pro nádech
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu v legatu i staccatu
- hospodáří s dechem a dokáže zahrát dlouhý, rovný tón v různé dynamice

4. ročník

- je schopen hrát v rozsahu e-c3

- ví, jak naladit svůj nástroj a umí přizpůsobit ladění v průběhu hry
- dle svých schopností zahraje přednesovou skladbu z paměti
- orientuje se ve složitějším rytmu

5. ročník

- využívá všechny dostupné prostředky pro rozvoj techniky hry
- dokáže použít pomocné hmaty
- zná hmaty tónů v rozsahu c3-g3
- dodržuje dynamiku a má představu o tempu, výrazu a frázích
- je schopný zřetelně nasazovat tóny ve všech rejstřících i dynamikách

6. ročník

- zdokonaluje prstovou techniku pomocí etud a technických cvičení
- dokáže analyzovat frázi
- zahraje plynule chromatickou stupnici
- ovládá nasazení a staccato
- orientuje se v notovém zápisu ve skladbách, které hraje

7. ročník

- dbá především na tónovou kvalitu, využívá osvojených dovedností
- při hře z listu zapojuje hudební inteligenci a dokáže zdůvodnit svou interpretaci
- má představu o kvalitním tónu a dokáže ho napodobit
- ovládá rozsah klarinetu
- dokáže sám nastudovat přiměřeně těžkou skladbu

II. stupeň

I. ročník

- využívá všech dosavadních získaných dovedností a vědomostí
- diskutuje a hodnotí svůj výkon i výkony ostatních
- provádí údržbu a základní opravy nástroje
- umí si sám upravit plátek

II. ročník

- sám hodnotí kvalitu své hry, případné nedostatky sám vylepšuje
- hraje delší celky z paměti
- je schopen si sám vybrat metodu pro cvičení
- zná základní pravidla transpozice

III. ročník

- hraje v komorních souborech a jiných hudebních seskupeních
- používá ustálený systém v rozehrávání

- detekuje a odstraňuje nedostatky
- je schopný předvést skladby odpovídající jeho úrovni

IV. ročník

- aktivně uplatňuje doposud získané návyky
- na základě harmonických funkcí dokáže vytvořit jednoduché kadence
- pomocí vědomostí a schopností získaných během studia je schopen nacvičovat skladby dle vlastního výběru
- pracuje s barvou tónu

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.12 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na saxofon

Pro přijetí žáka ke hře na saxofon je potřebné hudební nadání, tělesná vyspělost, způsobilé rty, dýchací orgány a zuby.

Žáci obvykle začínají na altsaxofon či tenorsaxofon dle preference a fyzické zdatnosti. Pokud žák ještě není příliš fyzicky vyspělý, může být v nižších ročnících vyučován na zahnutý soprán saxofon, popř. zařazen do studijního zaměření Hra na klarinet nebo Hra na zobcovou flétnu.

5.1.12.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na saxofon	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.12.2 Školní výstupy předmětu – Hra na saxofon

I. stupeň

Žák

1. ročník

- umí sestavit nástroj a ví jak o něj správně pečovat
- dbá na posazení nátisku, správný postoj těla a držení nástroje
- orientuje se v základním notovém zápisu
- zná zásady cvičení na nástroj

2. ročník

- při hraní vnímá kvalitu tónu a dodržuje základní návyky hry na saxofon
- dokáže zahrát krátké úseky v legátu
- zvládá nasadit tóny jednočárkované a malé oktávy
- rozvíjí technické dovednosti
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu

3. ročník

- při hraní vnímá kvalitu tónu nástroje a je schopný ji posoudit
- zná funkci přefukovací klapky a orientuje se v hmatech základních tónů
- je schopný sám určit vhodné místo pro nádech
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu v legátu i staccatu
- hospodaří s dechem a dokáže zahrát dlouhý, rovný tón v různé dynamice

4. ročník

- ovládá základní návyky hry
- umí hrát v základním rozsahu nástroje
- ví jak naladit svůj nástroj a umí přizpůsobit ladění v průběhu hry
- dle svých schopností zahraje přednesovou skladbu z paměti
- orientuje se ve složitějším rytmu

5. ročník

- využívá všechny dostupné prostředky pro rozvoj techniky hry
- dokáže použít pomocné hmaty
- hraje plynule do c3
- dodržuje dynamiku a má představu o tempu, výrazu a frázích
- je schopný zřetelně nasazovat tóny ve všech rejstřících i dynamikách

6. ročník

- zdokonaluje prstovou techniku pomocí etud a technických cvičení
- dokáže analyzovat frázi
- zahraje plynule chromatickou stupnici
- ovládá nasazení a staccato
- orientuje se v notovém zápisu i ve skladbách které hraje

7. ročník

- dbá především na tónovou kvalitu, využívá osvojených dovedností
- při hře z listu zapojuje hudební inteligenci a dokáže zdůvodnit svou interpretaci
- má představu o kvalitním tónu a dokáže ho napodobit
- ovládá rozsah saxofonu na úrovni ZUŠ
- dokáže sám nastudovat přiměřeně těžkou skladbu

II. stupeň

I. ročník

- využívá všech dosavadních získaných dovedností a vědomostí
- diskutuje a hodnotí svůj výkon, i výkony ostatních
- provádí údržbu a základní opravy nástroje
- umí si sám upravit plátek

II. ročník

- sám hodnotí kvalitu své hry, případné nedostatky sám vylepšuje
- hraje delší celky z paměti
- je schopen si sám vybrat metodu pro cvičení
- zná základní pravidla transpozice

III. ročník

- hraje v komorních souborech a jiných hudebních seskupeních
- používá ustálený systém v rozehrávání
- detekuje a odstraňuje nedostatky
- je schopný předvést skladby odpovídající jeho úrovni

IV. ročník

- aktivně uplatňuje doposud získané návyky
- na základě harmonických funkcí dokáže vytvořit jednoduché kadence
- pomocí vědomostí a schopností získané během studia, je schopen nacvičovat skladby dle vlastního výběru
- pracuje s barvou tónu

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.13 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na trombon

5.1.13.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na trombon	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na trombon	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.13.2 Školní výstupy předmětu – Hra na trombon

I. stupeň

Žák

1. ročník

- ovládá správný postoj a držení nástroje
- pečuje o svůj nástroj a dodržuje základní hygienické návyky
- tvoří tón s ohledem na zákonitosti žeberně bráničního dýchání
- při hře omezuje tlak nátrubku na rty a tvoří rovný tón bez intonačního kolísání
- dbá na správné nasazení a ukončení tónu
- nikdy si při hře neklepe nohou!

2. ročník

- zahraje jednoduché melodie v rozsahu B – f1
- propojuje dechové dovednosti se správným nasazením a ukončením tónu
- automatizuje přesný posun snížce mezi 1. – 6. polohou
- tvoří znělý tón v rámci různé dynamiky (mp – f)

3. ročník

- je schopen zahrát v širším rozsahu (F – f1)
- ovládne elementární trombonový repertoár
- při souhře s klavírem dokáže ukázat nástupy i společná ukončení tónu
- dbá na klenutí fráze a užívá vhodné dynamické prostředky

4. ročník

- zná základní tóny kontra oktávy
- dbá na intonační přesnosti v souvislosti s přesným posunem poloh
- používá systém rozehrávání v kombinacích nasazení (portamento, retní a snížcové legato)
- je schopný jednoduché transpozice písní a četby z partitury

5. ročník

- je schopen složitějších nátiskových změn v rámci probíraných skladeb (flexibilita nátisku v kombinacích staccata a legata)
- ovládá stupnice do 4* a 4b a jejich kvintakordy
- dbá na kvalitu tónu a intonační přesnost

6. ročník

- ovládne hru mollových stupnic do 4* a 4b i s jejich kvintakordy
- u durových stupnic hraje rozklady akordů v rámci rozsahu
- rozšiřuje rozsah v kontra oktávě a v jednočárkované oktávě

7. ročník

- dokončí studium durových a mollových stupnic
- hraje rozklady akordů vč. dominantního a zmenšeného septakordu
- získané technické dovednosti využívá při hře přednesových skladeb
- dbá na tónotvorbu a využívá jemnější nuance dynamiky a frázování
- je schopen samostatně nastudovat drobnou přednesovou skladbu
- orientuje se v zákonitostech frázování různých stylů a žánrů

II. stupeň

I. ročník

- disponuje kvalitním tónem v celém rozsahu nástroje
- při interpretaci užívá zvukové barevnosti a jemných dynamických nuancí
- ovládne základy hry tenorového klíče
- subjektivně posoudí interpretaci vážné hudby i hudby jiných žánrů

II. ročník

- pro vlastní interpretaci volí vhodné technické a výrazové prostředky
- je schopen vyrovnané kvality tvorby tónu v celém rozsahu (F1 – b1)

III. ročník

- dle svých možností ovládne krajní nástrojové polohy (c2 a výše)
- je schopen samostatně nastudovat skladby různých žánrů se správnou artikulací
- při interpretaci skladeb volí odpovídající výrazové prostředky

IV. ročník

- prokáže ovládnutí kompletní nástrojové techniky jak ve fázi domácí přípravy (samostatné nastudování technických cvičení a přednesových skladeb) tak při koncertním vystupování
- při společné souhře se podílí na čistém ladění a zvukové vyrovnanosti souboru

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.14 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na kytaru

5.1.14.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na kytaru	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Výuka předmětu Hra na kytaru probíhá v I. stupni individuálně nebo ve skupině 2 žáků. Zařazení žáka je plně v kompetenci ředitelky školy.

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.14.2 Školní výstupy předmětu – Hra na kytaru

I. stupeň

PS:

Žák

- popíše správné držení nástroje a postavení rukou
- pojmenuje prázdné struny
- orientuje se v prstokladovém značení pro pravou a levou ruku
- hraje jednoduché rytmické úseky na prázdné struně

1. ročník:

- popíše nástroj, předvede jeho správné držení a postavení pravé a levé ruky
- zná pokládání prstů v prvním kvadrantu hmatníku nástroje
- odlišuje techniku hry s dopadem a bez dopadu
- v pravé ruce zapojí palec do hry na basových strunách při hře prstů na melodických strunách
- hraje jednoduché melodie

2. ročník:

- orientuje se na hmatníku v prvním kvadrantu
- zná zásady správného postupu při domácím cvičení na nástroj

- propojí hru pravé a levé ruky; zvládá koordinaci
- hraje jednoduché durové stupnice
- vnímá dynamiku a váže jednotlivé tóny
- hraje jednoduchý dvojhlas
- je schopen hrát kratší skladby z paměti

3. ročník:

- je schopný sebereflexe při kontrole správného držení těla a nástroje
- orientuje se v notovém zápise hraných skladeb
- má pojem o vystavění fráze v souvislosti s dynamikou
- orientuje se na hmatníku po pátý pražec
- hraje vybrané mollové (melodické) stupnice
- rozvine techniku pravé ruky: technika pasážová, rozkladová a akordová
- zvládá správné držení jednoduchých akordů levou rukou

4. ročník:

- zvyšuje úroveň doposud naučených technických a výrazových dovedností
- dbá na kultivovanost tónu
- dbá na rytmickou vyváženost hry
- hraje na hmatníku ve vyšších polohách
- rozšiřuje svůj repertoár o skladby z různých stylových období a přizpůsobuje tomu výrazovou stránku hry
- uplatňuje se v souhře, v komorní hře

5. ročník:

- umí naladit nástroj bez pomoci ladičky a vyměnit nástroji struny
- hraje etudy k procvičení dílčích technických problémů
- předvede přípravné cviky sestupné a vzestupné legatové techniky
- je schopen do hry zapojit vlastní interpretační nápady
- rozlišuje různá stylová období
- zahraje přirozené flažolety a techniku barrée

6. ročník:

- hraje závažnější skladby
- zahraje z listu jednoduché skladby
- je schopen hry složitějších skladeb z paměti
- zrychluje rozkladovou a pasážovou techniku
- vytvoří kadence k příslušným stupnicím
- vyjádří názor na interpretaci vlastní i druhých

7. ročník:

- spolehlivě ovládá základní kytarové techniky pravé i levé ruky a je schopen je ve skladbách kombinovat
- při hře přednesových skladeb dbá na výrazovou stránku
- je schopen kvalitní a plynulé hry z listu méně složitých skladeb
- vedle etud a přednesů žák hraje technická cvičení pro rozšiřování dovedností pravé a levé ruky
- nastuduje repertoár k absolventskému veřejnému vystoupení nebo komisionální zkoušce

II. stupeň

I. ročník:

- má dobrou znalost tónů a orientuje se na hmatníku
- hraje technicky složitější etudy, ke kterým si sám či s pomocí učitele vyhledává cvičení k problematickým místům
- dbá na uvolněnou hru a případná napětí v rukou (těle) řeší s učitelem

II. ročník:

- zhodnotí vlastní výkon
- vyhledává skladby podle svého vkusu (např. z nahrávek) a konzultuje vhodnost výběru s pedagogem
- je schopen nastudovat delší skladby a doplňuje svůj repertoár o dosud nestudované formy (např. variace, fuga, barokní suite a další cyklické formy...)
- nastuduje zadanou (vybranou) skladbu samostatně

III. ročník:

- zná techniku tremola a využívá ji k rozvíjení schopností a uvolněnosti pravé ruky
- orientuje se ve formě skladby, chápe základní harmonické vztahy a využívá to při přednesu fráze
- hraje přednesové skladby z paměti
- své schopnosti využívá ve spolupráci v komorní hře i s jinými nástroji

IV. ročník:

- završí svůj dosavadní repertoár dílem českého soudobého skladatele
- udržuje své dosavadní technické dovednosti na cvičeních preferovaných světových kytarových škol
- má přehled o standardním koncertním kytarovém repertoáru
- samostatně nastuduje vhodné skladby k ukončení II. stupně

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.15 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na elektrickou kytaru

Kytara v sobě spojuje přednosti nástroje melodického a akordického. Z hlediska historického představuje výuka hry na elektrickou kytaru nový prvek. Hudební nástroj poskytuje možnost individuální hry a využívá možnosti práce s analogovými či digitálními efekty, s hudebními programy na PC. Uplatňuje se v sólové i doprovodné hře až k samotné improvizaci jak v souborech, tak i v různých hudebních seskupeních.

5.1.15.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Z důvodu fyzické náročnosti je spodní doporučená věková hranice pro studium 8 let.

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.15.2 Školní výstupy předmětu – Hra na elektrickou kytaru

I. stupeň:

1. ročník:

- popíše nástroj a předvede jeho správné držení a postavení rukou
- orientuje se v prvním kvadrantu hmatníku
- umí trsátkem drknout jednotlivé struny a sousední struny úhozem dolů (*down*) a nahoru (*up*)
- hraje jednoduché jednohlasé melodie
- hraje stupnice G dur pentatonickou a G iónskou v I. poloze nástroje s využitím prázdných strun
- umí zahrát akordy E5, A5, D5 a G5 v I. poloze nástroje s využitím prázdných strun

2. ročník:

- popíše stavbu kytarového aparátu
- umí naladit nástroj elektronickou ladičkou
- zná základní dynamické odstíny *f*, *mf*, *p* a vhodně je aplikuje při hře
- hraje trsátkem střídavým úhozem (*alternate picking*)
- hraje základní doprovodné rytmy (*strumming patterns*)
- hraje dvojhmaty durových a mollových akordů v I. poloze
- zahraje akordický doprovod k písni nebo skladbě
- zahraje jednoduchou bluesovou formu v tónině E, A nebo D

- zahraje pentatonickou mollovou, pentatonickou durovou, iónskou a aiolskou stupnici v I. poloze nástroje za použití prázdných strun

3. ročník:

- hraje na nástroj ve stoje za pomoci popruhu
- umí na nástroji vyjádřit základní dynamické (*crescendo*, *decrescendo*) změny
- ovládá základní akordové hmaty v I. poloze nástroje
- zahraje kytarový part v souhře s nahrávkou nebo s pedagogem
- hraje bluesovou formu v tónině E, A, D nebo G
- improvizuje v bluesové formě za použití pentatonických stupnic

4. ročník:

- při hře využívá potenciometrů hlasitosti a tónové clony nástroje
- orientuje se v akordových diagramech a umí se podle nich naučit nové hmaty
- orientuje se ve druhém kvadrantu hmatníku
- hraje kvintové akordy (*power chords*) v různých polohách
- hraje akordy s barré přes tři struny
- hraje artikulace *vibrato*, *string bending*, *legato* (*hammer-on* a *pull-off*), *palm muting*
- zahraje kytarový part v souhře s nahrávkou nebo s pedagogem
- zahraje jednodušší komponované kytarové sólo
- hraje bluesovou formu za použití septakordů v doprovodech
- improvizuje v bluesové formě za použití bluesových stupnic
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

5. ročník:

- při hře využívá různých kytarových efektů (*boost*, *compressor*, *overdrive*, *distortion*, *fužž*, *chorus*, *flanger*, *phaser*, *delay*, *reverb*, *tremolo*, aj.)
- orientuje se v zápisu kytarové tabulatury pro účely studia sólové hry
- orientuje se ve třetím kvadrantu hmatníku
- hraje akordy s barré přes šest strun, zmenšené akordy a zmenšené septakordy
- ovládá typizované kvintakordy a septakordy tvarů C, A, G, E, D a umí je na hmatníku vyhledat
- hraje typizované prstoklady iónské a aiolské stupnice od 6. a 5. struny
- zahraje kytarový part v souhře s nahrávkou nebo s pedagogem
- hraje bluesovou formu se zahuštěnou harmonickou strukturou
- improvizuje v bluesové formě za použití bluesových stupnic a některých známých melodických figur (*lick*)
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

6. ročník:

- orientuje se po celé délce hmatníku
- ovládá obraty kvintakordů horizontálním postupem po hmatníku na třech sousedních strunách
- ovládá některé melodické rozklady durových a mollových akordů (*arpeggio patterns*)
- ví, jak hrát doprovod k písni aspoň ve dvou různých polohách, využívajíc různého uspořádání hlasů akordů (*chord voicing*)
- umí provést transpozici harmonie a melodie skladby
- zahraje typizovaný prstoklad myxolydické a dórské stupnice od 5. a 6. struny

- zahraje kytarový part v souhře s nahrávkou nebo s pedagogem
- hraje bluesovou formu se zahuštěnou harmonickou strukturou
- improvizuje v bluesové formě za použití myxolydických a dórských stupnic a některých známých melodických figur (*lick*)
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

7. ročník:

- ovládá základní nástrojovou techniku levé a pravé ruky, ví jak tvořit požadované zvuky a tóny za použití všech prostředků nástroje (kytara, kytarový aparát a jakékoliv efekty v signálovém řetězci), s těmi umí umělecky pracovat a vyjadřovat se
- hraje plynule v celé škále nástroje a v základních tóninách jako sólista i jako doprovodný hráč, orientuje se v notovém zápise, akordových značkách i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a vytváří vlastní doprovody a sólové party podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

I. stupeň:

1. ročník:

- rozšiřuje výrazové prostředky na nástroji dle svého zájmu
- hraje akordy v obratech a rozkladech (*arpeggios*)
- zahraje typizovaný prstoklad libovolné stupnice způsobem "tři tóny na strunu" (*three-notes-per-string*)
- hraje doprovody k písním nebo skladbám dle vlastního výběru a zájmu
- zahraje komponované kytarové sólo za doprovodu nahrávky
- hraje různé druhy bluesových forem (mollové blues, jazz blues, Parker blues, atd.)
- improvizuje v bluesových a jiných formách za použití některých známých melodických figur (*lick*)
- běžně se uplatňuje při hře v komorních nebo souborových uskupeních vně i mimo školu

2. ročník:

- samostatně vyhledává skladby v žánru svého zájmu a pěstuje si sluchové schopnosti
- je schopen odposlechnout jednoduché harmonie a melodie
- hraje doprovody k písním nebo skladbám dle vlastního výběru a zájmu
- zahraje komponované kytarové sólo za doprovodu nahrávky
- hraje různé druhy bluesových forem (mollové blues, jazz blues, Parker blues, atd.)
- improvizuje v bluesových a jiných formách za použití některých známých melodických figur (*lick*)
- běžně se uplatňuje při hře v komorních nebo souborových uskupeních vně i mimo školu

3. ročník:

- hraje doprovody k písním nebo skladbám dle vlastního výběru a zájmu, je schopen tvorby vlastních aranžů
- zahraje improvizované kytarové sólo za doprovodu nahrávky
- hraje různé druhy bluesových forem (mollové blues, jazz blues, Parker blues, atd.)
- improvizuje v bluesových a jiných formách za použití některých známých melodických figur (*lick*)

- běžně se uplatňuje při hře v komorních nebo souborových uskupeních vně i mimo školu

4. ročník:

- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při souborové hře
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.16 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Sólový zpěv

5.1.16.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní zpěv				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Sólový zpěv	1	1	1	1
*Komorní zpěv	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Výuka předmětu Sólový zpěv probíhá v I. stupni individuálně nebo ve skupině 2 žáků. Zařazení žáka je plně v kompetenci ředitelky školy.

Předmět Komorní/sborový zpěv a Komorní/souborová hra může být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučován v blocích a mohou jej navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.16.2 Školní výstupy předmětu – Sólový zpěv

I. stupeň

PS

Žák

- předvede správný pěvecký postoj
- popíše základní zásady správného dýchání
- zazpívá jednoduché hlasové cvičení dle pokynů pedagoga
- zazpívá jednoduché lidové a dětské písně ve svém hlasovém rozsahu

1. ročník

- dbá na správné držení těla
- objasní a uplatní zásady správného dýchání
- zazpívá jednoduchá hlasová cvičení ve svém přirozeném hlasovém rozsahu
- vysvětlí obsah jednoduché písně
- zazpívá z paměti

2. ročník

- chápe zásady hlasové hygieny
- reaguje na dynamické změny dle svých individuálních schopností

- přirozeně otvírá ústa a dbá na výslovnost
- dokáže vyjádřit náladu písně (smutná, veselá)

3. ročník

- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně
- rozumí zpívanému textu a pečlivě vyslovuje
- používá žeberně-brániční dýchání, zná pojem dechová opora
- zazpívá se základní dynamikou mf, p (dle svých dispozic f)
- nepřepíná hlas, neforzíruje
- předvede své výrazové schopnosti při zpěvu lidových a umělých písní
- orientuje se v notovém zápisu pěveckých partů interpretovaných písní

4. ročník

- uplatňuje měkké nasazení tónu
- respektuje zásady vedení pěvecké fráze, správně se nadechuje
- správně artikuluje
- uplatňuje zásady zpěvu legato
- zpívá přiměřená hlasová cvičení k rozšíření rozsahu
- umí výrazově vyjádřit písně přiměřeně svému věku a schopnostem

5. ročník

- uplatňuje získané pěvecké, dechové a artikulační návyky
- projevuje smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- je schopen zpěvu ve vícehlasých písních
- orientuje se v notovém zápisu zpívaných skladeb

6. ročník

- zpívá hlasová cvičení ve větším rozsahu
- reaguje na předepsanou dynamiku a agogiku
- dbá vědomě na intonační čistotu a kvalitu tónu
- dokáže jednoduše zhodnotit výkon svůj i svých spolužáků
- navrhne interpretaci vybrané písně (dechové fráze, dynamika, výrazové prostředky)

7. ročník

- používá získané technické dovednosti v celém svém, dle možností vyrovnaném, hlasovém rozsahu
- uplatňuje zpěv legato, staccato, zvládá jednoduché melodické ozdoby
- zvládne samostatně nastudovat vybranou píseň
- používá dynamiku, agogiku a výraz odpovídající charakteru a obsahu interpretované skladby

- odlišuje skladby různých stylů a žánrů, chápe odlišnost interpretace skladeb různých slohových období
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- je schopen zpívat ve dvojhlase i vícehlase a spolupracovat s různými druhy doprovodů
- nastuduje zpaměti repertoár k veřejnému absolventskému vystoupení (komisionální zkoušce)

II. stupeň

I. ročník

- aplikuje základní pěvecké dovednosti: správný postoj, dýchání, měkké nasazení tónu, legatové vedení tónu, pečlivá artikulace
- dbá na čistou intonaci a rytmickou přesnost
- interpretuje písně různých stylů a žánrů dle svého zaměření

II. ročník

- správně artikuluje, má vyrovnané vokály
- zpívá staccato, zvládá základní melodické ozdoby
- vědomě vede pěveckou frázi
- při zpěvu vychází z pochopení obsahu zpívané skladby
- podílí se na výběru repertoáru dle své profilace

III. ročník

- ovládá hlas v celém svém rozsahu
- zařazuje na repertoár náročnější skladby

IV. ročník

- orientuje se v hudebním zápise
- má vyrovnaný hlas v celém rozsahu, zpívá legato, staccato, melodické ozdoby, běhy
- nastuduje samostatně vybrané skladby, je schopen samostatné spolupráce s různými druhy doprovodů
- zpívá ve vícehlasých skladbách
- rozliší pěveckou literaturu různých stylových období
- sleduje kulturní dění
- zaujímá vlastní hodnotící stanovisko ke svému výkonu, k výkonu spolužáků i k poslouchané vokální a vokálně-instrumentální hudbě či jiným hudebním produkcím
- zakončí studium veřejným absolventským koncertem, event. komisionální zkouškou

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončí studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.16.3 Školní výstupy předmětu – Komorní zpěv

I. stupeň

Žák

4. – 5. ročník

- využívá základní pěvecké dovednosti získané v sólovém zpěvu
- zvládá zpěv v unisonu, kánon, event. jednoduchý lidový dvojhlas
- zpívá s doprovodem i bez doprovodu
- dodržuje zásady hlasové hygieny s ohledem na riziko přepínání hlasu při skupinovém zpěvu

6.– 7. ročník

- zpívá v jednoduchých dvojhlasých, event. i vícehlasých skladbách
- spolupracuje s ostatními zpěváky
- dbá na společné začátky a konce frází
- dodržuje domluvená pravidla interpretace (fráze, nádechy, dynamika apod.)
- reaguje na jednoduchá dirigentská gesta, umí jejich základní schémata – 2/4, 3/4, 4/4
- přijímá zodpovědnost za společné provedení

II. stupeň

I.- II. ročník

- vhodně interpretuje vícehlasou skladbu s ohledem na její charakter, žánr, styl
- čistě intonuje part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem
- používá větší rozsah dynamických a agogických výrazových prostředků
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při nácviu komorní skladby
- realizuje dynamické a agogické pokyny z notového zápisu, je schopen zanášet poznámky do vlastního partu

III. – IV. ročník

- kultivovaně interpretuje skladby různých stylových období
- reaguje na tempové a dynamické změny, udrží tempo a rytmus
- čistě intonuje svůj hlas ve vícehlasých skladbách s doprovodem i a capella
- podílí se na organizaci a přípravě společných vystoupení

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončí studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.17 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na akordeon

5.1.17.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Hra na akordeon	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

5.1.17.2 Školní výstupy předmětu – Hra na akordeon

I. stupeň

PS

Žák

- správně sedí u nástroje
- zvládá správné postavení ruky a je uvolněný
- orientuje se na klaviatuře v elementárním rozsahu
- využívá základy techniky vedení měchu
- zahraje podle sluchu jednoduché písně pravou rukou

1. ročník

- dbá na správné sezení a držení nástroje a zvládá základní postavení pravé i levé ruky
- ovládá hru základních basů
- ovládá jednoduchou souhru obou rukou
- rozliší hru tenuto, staccato a legato
- zvládá podkládání palce pravé ruky (stupnice C dur v rozsahu jedné oktávy)

2. ročník

- zdokonaluje techniku hry (frázování, dvojhmaty v pravé ruce)
- zdokonalí techniku vedení měchu, při které respektuje hudební fráze
- hraje lidové písně a skladby individuálně upravené jeho schopnostem
- dokáže kultivovat kvalitu tónu, dynamiku a výraz

- zdokonalí samostatnost a nezávislost rukou

3. ročník

- je schopen zvýšit technickou úroveň hry
- hmatem se dobře orientuje v levé ruce
- využívá zvukové a barevné možnosti nástroje (základy rejstříkování)
- rozvine hru skladeb podle základních akordových značek pro levou ruku
- zapojuje se do kolektivní hry

4. ročník

- používá nástrojové návyky z předešlých ročníků
- zvládá hmatovou orientaci v levé ruce
- hraje žánrově různorodé skladby
- zvládá hru dvojhmatů

5. ročník

- používá techniku vedení měchu na vyšší úrovni
- dbá na výrazovou stránku hry (dynamika, tempo)
- je schopen hry z paměti
- dbá na sluchovou sebekontrolu

6. ročník

- rozlišuje sám (popřípadě s pomocí učitele) hlavní zásady při interpretaci skladeb různých žánrů a stylů
- zvládá techniku rejstříkování v pravé i levé ruce
- podle sluchu nebo základních akordických značek vytvoří v levé ruce doprovod k jednoduché melodii

7. ročník

- využívá při hře zvukové a barevné možnosti nástroje pomocí rejstříkových kombinací
- je vybaven technickou zručností a vyspělostí v rámci svých motorických schopností
- orientuje se v celém rozsahu klaviatury
- dbá na sluchovou sebekontrolu
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- je schopen souhry
- nastuduje přednesové skladby po stránce výrazové, stylové a technické pro absolventské vystoupení nebo zkoušku

II. stupeň

I. ročník

- používá všechny získané technické a výrazové prostředky nástrojové hry

- využívá při hře zvukové a barevné možnosti nástroje pomocí rejstříkových kombinací
- je vybaven technickou zručností a pohotovostí
- zapojuje se do kolektivní hry
- buduje si repertoár skladeb různých stylů a žánrů s přihlédnutím ke svým individuálním zájmům a schopnostem

II. ročník

- stylově interpretuje skladby různých žánrů a období, dbá na jejich charakteristické rysy
- dbá na kulturu tónu
- je schopen hry sólové, komorní nebo souborové
- samostatně navrhne interpretaci dané skladby

III. ročník

- profiluje se podle svých zájmů
- vyjádří svůj názor na interpretaci vlastní i slyšenou
- samostatně nastuduje přiměřeně těžkou skladbu a osobitě ji interpretuje

IV. ročník

- hraje vyspělou nástrojovou a měchovou technikou skladby různých stylů a žánrů
- při interpretaci dbá na stylovou čistotu, frázování a kultivovaný projev
- hraje vybrané skladby z paměti
- nastuduje program k ukončení studia

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.18 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Skladba

5.1.18.1 Učební plán

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Skladba	1	1	1	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra				1	1	1	1
*Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Skladba	1	1	1	1
*Komorní / souborová hra	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

**Povinně volitelné předměty*

Předměty Komorní/souborová hra a Sborový zpěv mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích a mohou je navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

Podmínkou zařazení do SZ Skladba je výuka ve vybraném nástrojovém SZ HO nebo absolvování nejméně 3 ročníků výuky hry na nástroj. Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině 2-4 žáků.

5.1.18.2 Školní výstupy předmětu – Skladba

I. stupeň

Žák

1. ročník

- používá v praxi základní teoretické znalosti
- nápaditě realizuje své představy prostřednictvím improvizčních činností
- interpretuje a tvoří rytmické modely a používá je k psaní jednoduchých kadencí
- dokáže najít doprovodné tóny k písni nebo vlastní melodii
- na elementární úrovni dovede melodizovat text

2. ročník

- rozpoznává základní složky notopisu a dovede načrtnout vlastní hudební výtvar
- zná hlavní harmonické funkce a dovede je využít k doprovodu melodie
- je schopen zachytit a zapsat charakter vlastní kompozice
- dovede se inspirovat hudbou, se kterou se setkává
- dovede zhudebnit jednoduchý text
- rozpozná základní rozdíly v hudební struktuře, např. jednohlasá melodie s akordickým doprovodem, vícehlasá melodie apod.

3. ročník

- chápe zadání a využívá dosavadních znalostí a zkušeností k vytvoření vlastní skladby
- používá známé hudební pojmy podle charakteru hudby (takty, dynamika, tempová a agogická označení)
- na elementární úrovni chápe základní formální členění (malá písňová forma) a pracuje s kontrastem
- podle svých možností dokáže zapsat svoji skladbu
- základním způsobem rozliší evropskou hudbu předchozích epoch i 20. století

4. ročník

- dovede zapsat jednoduchý hudební celek
- základním způsobem se orientuje v akordech a intervalech, vnímá tóninovou strukturu a chápe metrorýtmické členění hudby
- dovede upravit melodii do dvojhlasu se zřetelem k vokálnímu nebo instrumentálnímu použití
- je schopen pracovat se základními formovými typy - věta, perioda, malá písňová forma
- zná a používá různé doprovodné figury, např. charakteristiku doprovodu tanců

5. ročník

- má elementární přehled o hudebních formách
- zná základy práce s motivem a využívá ji při tvorbě
- zná nejdůležitější zásady práce s vícehlasem a akordickou strukturou
- zvládá vědomou práci s textem se zřetelem k jeho obsahu a správné deklamaci, zhudebňuje texty pro sólo i pro sbor
- má elementární přehled o hudbě 20. století

6. ročník

- na základní úrovni zvládá elementární hudební analýzu (hudební formy, harmonie)
- disponuje základními znalostmi o možnostech a vlastnostech vybraných hudebních nástrojů
- má výrazovou představivost a využívá různých neobvyklých barevných možností hudebních nástrojů
- podle svých schopností tvoří cyklické skladby (suite, sonáta), dovede vystihnout kontrast nálady, vytvoří alespoň jeden sonátový cyklus
- základním způsobem se orientuje v hudební historii a kompozičních směrech a technikách 20. a 21. století

7. ročník

- zvládá hudební analýzu jednoduché hudební formy, tónového systému a instrumentace
- dovede vytvořit větší hudební celek, vnitřně strukturovaný kontrastními plochami

- ve své tvorbě prokazuje smysl pro volbu vhodných hudebních kompozičních prostředků
- má zkušenosti s instrumentací a specifiky transponujících nástrojů
- s jistotou se orientuje v dur-mollovém systému a zná a používá i další tónové systémy
- vytvoří jednovětou nebo cyklickou absolventskou skladbu pro komorní obsazení

II. stupeň

Žák

PS

- ovládá základy notopisu a dovede zaznamenat jednoduchou skladbu
- sluchově rozeznává dur a moll tónorod, intervaly, akordy a jejich obraty a zná i jiné tónové systémy (pentatonika, celotónová stupnice ad.)
- dokáže reprodukovat jednoduchý rytmický model a správně jej zapsat
- dovede rozpoznat základní prvky hudební stavby a male formové útvary (věta, perioda, jednoduchá malá písňová forma), elementárně se orientuje v hudební historii
- dokáže vytvořit malý hudební celek ve dvojhlasu nebo s melodií a akordickým doprovodem

II. stupeň

I. ročník

- ovládá notopis na úrovni potřebné k zaznamenání svých skladeb
- orientuje se v intervalech, akordech a tóninové struktuře, má dostatečnou rytmickou představivost
- zná specifika vokální a instrumentální hudby
- pracuje se základními formovými typy - věta, perioda, malá písňová forma ad.
- zná a používá doprovodné figury různých hudebních stylů, charakteristické doprovodné figury tanců ad.

II. ročník

- zvládá vědomou práci s textem i po výrazové stránce a zná pravidla deklamace, zhudebňuje texty pro sólo i pro sbor
- zabývá se kompozičními metodami 20. a 21. století
- zvládá klasickou práci s motivem a zná a používá i další typy hudebních procesů
- má přehled o hudebních formách
- zná principy a pravidla vedení hlasů a akordických spojení

III. ročník

- orientuje se v dějinách hudby se zřetelem na tvorbu 20. století
- zvládá jednotlivé složky hudební analýzy včetně stylového zařazení

- tvoří menší nebo větší cyklické skladby (suite, sonáta), dovede vystihnout kontrast nálady i správné tektonické vyvážení
- má přehled o vlastnostech a možnostech většího počtu nástrojů symf. orchestru i nástrojů jiných, zvláštních, historických ad.
- orientuje se v hudebních stylech a žánrech, má přehled o hudební historii z hlediska skladatele i o současné kompoziční scéně
- na základní úrovni zvládá práci s vybraným počítačovým notačním programem

IV. ročník

- disponuje znalostmi a zkušenostmi pro soběstačnou další skladatelskou činnost
- ve své tvorbě prokazuje smysl pro volbu vhodných hudebních prostředků ve všech oblastech kompoziční práce, smysl pro osobitý hudební výraz
- na vysoké úrovni zvládá sluchovou analýzu a má dostačující znalosti z hudebně teoretických disciplín
- má přehled o hudební struktuře a faktuře jednotlivých hudebních stylů a jejich časovém zařazení, orientuje se v současné kompoziční scéně
- při své skladatelské práci využívá možnosti notačních počítačových programů
- vytvoří rozsáhlejší absolventskou skladbu pro menší nebo větší instrumentální nebo vokálně instrumentální obsazení

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.19 Vyučovací předmět: Komorní / souborová hra

5.1.19.1 Školní výstupy předmětu Komorní / souborová hra

Předmět Komorní/souborová hra je realizován jako hra v souboru, hra v různých komorních uskupeních, čtyřruční hra, doprovod, interpretační a poslechový seminář, kolektivní improvizace a harmonizace skladeb nebo Orffův soubor a může být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučován v blocích. Mohou jej navštěvovat i vyspělejší žáci nižších ročníků.

I. stupeň

Žák

4. – 5. ročník

- zvládá základní principy souhry s dalším nástrojem
- vnímá své spoluhráče
- je schopen reagovat na změny
- používá technické a výrazové prvky získané při studiu v hlavním předmětu
- dbá na intonaci a doladování k druhému nástroji

6. – 7. ročník

- ovládá ladění svého nástroje i v rámci skupiny
- orientuje se v notovém zápise svého partu
- sleduje a vnímá ostatní hlasy
- rychle reaguje na gesta dirigenta (pokyny pedagoga)
- dodržuje domluvená pravidla interpretace
- je schopen se přizpůsobit celku
- umí přednést přiměřené vícehlasé, vícevěté skladby různých slohových období
- přijímá zodpovědnost za společné provedení

II. stupeň

I.- II. ročník

- uplatňuje veškeré dovednosti získané v individuální výuce
- spolehlivě reaguje na gesta dirigenta
- udržuje společné tempo, dodržuje dynamiku a agogiku zapsanou v partu
- dbá na společné začátky a konce frází
- uplatňuje svůj názor na provedení skladby

III. – IV. ročník

- hraje skladby různých stylů a žánrů dle zaměření komorního uskupení
- hraje skladby různých slohových období
- dokáže navrhnout způsob interpretace

- cítí zodpovědnost za vznikající dílo, je si vědom nezastupitelné role jednotlivce při společné práci

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.20 Vyučovací předmět: Sborový zpěv

5.1.20.1 Školní výstupy předmětu Sborový zpěv

Předmět Sborový zpěv má všechny přednosti kolektivní výuky. Žáci, kteří jsou součástí pěveckého sboru, rozvíjejí své schopnosti a přirozenou potřebu seznámení se s hudbou, uplatnění svého hlasového, individuálního instrumentálního i pohybového projevu. Učí se týmové práci, toleranci, trpělivosti, odpovědnosti vůči druhým a navázání kamarádských vztahů, jsou vedeni ke spolupráci a prezentují se na veřejných vystoupeních. Seznámí se s komorní a sborovou tvorbou, interpretací děl různých období, stylů a žánrů. Naučí se přizpůsobovat potřebám sboru, vnímat hlouběji emocionální zážitky, rozvíjet hudební cítění a rozhled v oblasti sborového zpěvu, výběr repertoáru a pracovat v kolektivu.

I. stupeň

Žák

4. – 5. ročník

- dodržuje správný, uvolněný postoj při zpěvu
- zvládá jednoduchá i složitější dechová cvičení
- rozezpívá se na jednoduchých i kombinovaných hlasových cvičeních
- učí se správně používat hlavový tón s propojením hrudního rejstříku
- spolupracuje s ostatními členy sboru při zkouškách a vystoupeních

6. – 7. ročník

- ovládá jednoduchá i složitější dechová cvičení v návaznosti na frázování
- dodržuje zásady hlasové hygieny, nepřepíná hlas
- orientuje se ve sborové partituru i jednotlivých partech
- chápe význam a dobře reaguje na sbormistrovská gesta
- ovládá základy chování při vystupování na veřejnosti

II. stupeň

I.- II. ročník

- ovládá dechovou techniku, dodržuje hlasovou hygienu, střídá plynule hlasové rejstříky
- uplatňuje smysl pro kultivovaný projev, hudební frázování, kantilénu a výrazové prvky
- čistě intonuje náročnější skladby a capella, vnímá vyváženost jednotlivých hlasů
- zvládá i hlasově náročnější skladby s instrumentálním doprovodem
- dbá na vyrovnanost sborového souzvuku, umí propojit pěveckou kulturu s pohybovou choreografií

III. – IV. ročník

- dobře ovládá práci s dechem a kultivovanost sborového zpěvu
- umí rozezpívání v plném rozsahu s plynulým přechodem hlasových rejstříků
- čistě intonuje ve vícehlasých skladbách s instrumentálním doprovodem i a capella
- orientuje se ve struktuře složitějších sborových partitur, vnímá vyváženost jednotlivých hlasů a interpretaci sborové skladby
- využívá širokou škálu dynamických a výrazových prostředků, dobře reaguje na změny
- podílí se na organizaci a přípravě společných vystoupení

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.1.21 Vyučovací předmět: Hudební nauka

5.1.21.1 Školní výstupy předmětu Hudební nauka

Žák

1. ročník

- čte a zapisuje noty od c1 - g2 v houslovém klíči
- odpočítá noty od e – c3 v houslovém klíči
- odpočítá noty c – c1 v basovém klíči
- dokáže zapsat a vyjmenovat křížky i béčka v předznamenání tak, jak jdou správně za sebou
- rozlišuje základní tvary not a pomlk, délky not dokáže vytleskat
- zapíše stupnici C dur, označí půltóny
- doplní neúplné takty vhodnými notami či pomlkami tak, aby z nich byly takty celé
- zná základní označení dynamiky (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- zařadí hudební nástroje do skupin
- aktivně se účastní hry na Orffovy nástroje, dokáže je správně uchopit
- přiměřeně svému věku dokáže tvořivě pracovat ve skupině stejně starých spolužáků

2. ročník

- rozlišuje mezi sebou jednotlivé oktávy, odpočítá noty v basovém klíči
- zná předznamenání všech durových stupnic s křížky i béčky
- zapíše durovou stupnici od zadaného tónu (předznamenání, stupnice, označí půltón)
- vytvoří interval velký a čistý od zadaného tónu, sluchem je od sebe rozezná za využití pomocných písní (dokáže identifikovat interval hraný melodicky)
- vytvoří durový kvintakord od zadaného tónu
- dokáže zapsat jednoduchý rytmický úryvek podle sluchu
- zná základní přednesová označení
- je samostatně schopen jednoduché rytmické improvizace (vymyslí rytmus)

3. ročník

- chápe princip tvoření mollových stupnic, z říkanky odvodí jejich předznamenání a upravuje jejich jednotlivé druhy (aiolská, harmonická, melodická)
- vytvoří a rozezná intervaly velké, čisté a malé
- rozumí principu obrátů kvintakordu, rozeznává jednotlivé obraty v notovém zápisu, tvoří je v zadané tónině a podle svých možností je rozpoznává sluchem
- užívá základních pojmů italského hudebního názvosloví z oblasti tempa v kombinaci se zpřesňujícími pojmy
- rozezná sluchem zvuk jednotlivých hudebních nástrojů, při poslechu hudby aktivně sleduje a dokáže popsat zvláštnosti charakteru hudby jednotlivých stylových období, připojí se s taktovacími gesty

- ve skupině se projevuje tvořivě, využívá ke hře jak rytmických, tak melodických nástrojů (xylofon)
- při improvizaci udrží samostatně rytmický model, či přidá vlastní k již znějícímu

4. ročník

- vytvoří stupnici chromatickou a celotónovou od zadaného tónu
- vytvoří kvintakord zvětšený a zmenšený od zadaného tónu
- vytvoří tvrdě velký a dominantní septakord od zadaného tónu, sluchem je rozezná
- orientuje se v časové ose dějin hudby, dokáže krátce charakterizovat jednotlivá období – ví, jak se od sebe vzájemně liší, to vše v návaznosti na jiná odvětví umění, kulturní a historický kontext
- zná doplňující přednesová a tempová označení z oblasti hudební terminologie
- je schopen složitější improvizace při využití kombinování nepravidelných rytmických hodnot s metrem a jinými rytmickými útvary (např. triola)

5. ročník

- vytvoří stupnici pentatonickou
- vytvoří septakord tvrdě velký, dominantní, měkce malý a zmenšeně zmenšený od zadaného tónu
- orientuje se v běžných hudebních žánrech (jazz, rock, blues, vážná hudba, metal, pop, folk, dechová hudba)
- zařadí zásadní osobnosti hudební historie do období dějin hudby, kam patří
- krátce charakterizuje vybrané hudební formy, které jsou typické pro dané období dějin hudby
- zná nejužívanější pojmy z oblasti hudební teorie

5.2 VÝTVARNÝ OBOR

5.2.1 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Výtvarná tvorba

Charakteristika výtvarného oboru

Poskytujeme našim žákům systematické vzdělávání ve studijní kresbě, malbě, základech grafiky a modelování. Zároveň jsou žáci podněcováni k volné tvorbě a zpracovávání námětů z vlastní fantazie. Součástí hodin jsou i náhledy do dějin výtvarného a užitého umění. Zaměřujeme se s žáky na plynulý rozvoj jejich výtvarného projevu o osobnosti. Zdůrazňujeme tvořivý přístup k výtvarným úkolům a učení výtvarným stylům a žánrům hrou a vlastním experimentem. Přípravujeme své žáky na SŠ a VŠ výtvarného zaměření.

Vyučování je koncipováno v tematických blocích, ve kterých se věnujeme podrobně danému výtvarnému tématu či fenoménu a jeho zpracování z různých úhlů pohledu různými prostředky, technikami a uměleckými přístupy. Žáci tak získávají vlastní škálu dovedností a znalostí ve výtvarných technikách, žánrech, stylech a osvojují si schopnost samostatně je používat. Především je ale studium zaměřeno na to, aby žák poznal své silné i slabé výtvarné stránky a ocenil jedinečnost svého výtvarného projevu a výpovědi. Nabyté dovednosti a poznatky pak dokázal zúročit ve své vlastní výtvarné tvorbě.

5.2.1.1 Učební plán

Přípravné studium

	I. ročník	II. ročník
Přípravná výtvarná tvorba	2	2

Přípravné studium II. stupně

	PS II.
Plošná tvorba	2
Prostorová tvorba	1

Přípravné studium II. stupně je určeno žákům od 14 let, kteří neabsolvovali předcházející studium I. stupně.

Žák prokáže základní návyky a dovednosti, začíná plnit výstupy I. stupně.

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Plošná tvorba	1	2	2	2	2	2	2
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Plošná tvorba	2	2	2	2
Prostorová tvorba	1	1	1	1

Vyučovací předměty Plošná tvorba, Prostorová tvorba a Výtvarná kultura mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích.

5.2.1.2 Školní výstupy předmětu – Přípravná výtvarná tvorba

Výtvarná tvorba je předstupněm předmětů základního studia. Žák se v ní poprvé seznamuje s výtvarnými technikami a žánry a učí se tvořivě přistupovat k výtvarným úkolům.

Pracujeme hlavně s žákovou spontaneitou ve výtvarném projevu a poskytujeme mu dostatek podnětů pro tvorbu. Zároveň se snažíme tento proces přiměřeně usměrňovat a vést žáka k odpovědnosti za své dílo.

PS

Žák:

- ovládá intuitivně základní práci s barvou a keramickou hlinou
- používá obrazotvorné prvky (bod, linie, plocha, tvar)
- přiměřeně svému věku zachází se svěřenými nástroji a udržuje v pořádku své pracovní místo. Výtvarné úkoly zvládá přiměřeně svému věku a stupni rozvoje myšlení
- věnuje se převážně experimentování s výtvarnými materiály a tvorbě na základě vlastní fantazie a nabytých poznatků o světě
- rozliší odstíny barev, základní barvy od barev sekundárních, které si umí namíchat
- své dílo vlastními slovy popíše a vysvětlí, co ho k jeho stvoření vedlo
- osvojí si kulturní normy chování a spolupráce v kolektivu

5.2.1.3 Školní výstupy předmětu – Plošná tvorba

V tomto předmětu se zabýváme převážně plošnými fenomény z oblasti výtvarné tvorby. Tj. kresebnými, malířskými a grafickými technikami a žánry a náměty. Přičemž neprobíhá primárně jen nácvik a pilování výtvarných technik a zacházení s výtvarnými nástroji a prostředky, ale hlavní důraz je kladen na svébytný výtvarný projev žáka v jedinečnosti jeho osobnosti a jeho originálním přístupu a vztahu ke světu i k sobě samému. Pracujeme laboratorní metodou: „vyzkoušej, praktikuj, ovládni, zdokonaluj“ anebo „Uč se o sobě i o světě tím, že sebe a svět zobrazuješ!“ Nedílnou součástí předmětu je recepce a reflexe výtvarného umění, kterou nazýváme výtvarnou kulturou.

Žáci si na základě nejelementárnějších zkušeností s tužkou, rydlem, štětcem a dlátem propracovávají ke složitějším a komplexnějším způsobům tvorby. Zároveň se stále vrací k těm nejprostším prostředkům a nacházejí jejich dokonalé využití a výraz. Dbáme zároveň na rozvoj výtvarného a tvůrčího myšlení žáků, rozvoj výtvarného jazyka a zapojení všech vývojových složek osobnosti žáka do rozvoje jeho výtvarného projevu.

I. stupeň

Žák

1. ročník

- vyjmenuje a rozliší žánry: zátiší, portrét, krajina s jednoduchými pravidly kompozice a kánonu
- zobrazí v odlišných proporcích různě vzdálené předměty
- v grafice zvládá papírotisk a jednoduchý linoryt

2. ročník

- zdokonaluje se po řemeslné stránce výtvarných technik – kresby, malby, grafiky
- používá správně jednoduché výtvarné názvosloví
- věnuje se kresebné linii, šrafuře, stínování, barevné modelaci objemu
- objevuje rytmus, strukturu rozličných povrchů a jednoduché kompozice na zlatý řez

- nakreslí předmět či postavu, zvíře, poněkud z boku
- rozliší různé výtvarné techniky (kresba, malba, grafika apod.)

3. ročník

- kreslí portrét z profilu, en face podle pravidel kánonu ideálních proporcí. Zohledňuje ve svých kresbách a skicích zákonitosti perspektivy. Úhel pohledu: z nadhledu, podhledu
- řeší ve svých kresbách kontrast ploch, linií tvaru, texturu (povrch a materiál) a modelaci zobrazovaného. Poměr detailu k celku a proporce v obraze
- ovládá základní výtvarné pojmy (zlatý řez, busta, perspektiva apod.)
- je plně zodpovědný za dokončení své práce a je schopen přijmout zpětnou vazbu od okolí a také ji poskytnout spolužákům

4. ročník

- žák se seznamuje s písmem a myšlenkou ve výtvarném díle
- věnuje se kresbě a zvládá její úskalí nastíněná v předchozím ročníku, kreslí portrét ze $\frac{3}{4}$ pohledu, ovládá gradaci šrafur
- hledá originální řešení a nové přístupy. Zbavuje se schémat a klišé své dosavadní tvorby
- ovládá v přiměřené míře nové výtvarné názvosloví a pojmy a používá je

5. ročník

- prohlubuje své znalosti a dovednosti v technice temperové malby, v kresbě různými prostředky a nástroji
- v grafice (papírotisk, barevný linoryt, suchá jehla, soutisk) nachází nové variace a kombinace těchto technik
- zvládá úměrně svému věku a talentu kresbu a malbu zátiší z jednoduchých stereometrických tvarů v odpovídajících proporcích a perspektivě
- rozeznává základní slohy v evropském umění

6. ročník

- zvládá úměrně svému věku a talentu studijní kresbu portrétu, zátiší, krajiny, architektury v odpovídajících proporcích a kontrastech a perspektivě
- aplikuje a zná základní pravidla perspektivy a pozorování v kresbě interiéru i exteriéru architektury
- uplatňuje svůj originální výtvarný jazyk
- ovládá kompoziční řešení prostoru obrazu a začlenění písma do obrazu
- dokáže přiřadit typické dílo ke konkrétnímu slohu

7. ročník

- profiluje se ve své oblíbené výtvarné technice (kresba, malba)
- vyjádří stínováním tvar a objem, vymodeluje prostor barvou
- zobrazuje architekturu a krajinu v perspektivní zkratce
- rozpozná ptací a žabí perspektivu – nadhled a podhled v architektuře
- v grafice vytváří postupně odrývaný linoryt i soutisk více matic linorytu

- absolvuje I. stupeň závěrečným souborem prací zvoleného formátu
- rozeznává evropské slohy a styly a dokáže popsat jejich typické znaky

II. stupeň

Žák:

I. ročník

- rozvíjí nadále svou technickou zručnost a využívá ji k zobrazení svých myšlenek a pocitů, názorů
- samostatně řeší výtvarné problémy, experimentuje s nabytými poznatky a zvládá i složitější výtvarné myšlenkové postupy – parafráze, hyperbola, citace uměleckého díla
- rozeznává mimoevropské výtvarné kultury

II. ročník

- vybírá si plošný, prostorový či akční způsob vyjádření a věnuje se dále ve zvýšené míře jednomu z nich
- vybírá si složitější úkoly zaměřené na kompozici, perspektivu a modelaci objemu a tvaru
- reaguje svou volnou tvorbou na podněty ze svého dospívání a současnou výtvarnou scénou i díla minulosti

III. ročník

- profiluje se v plošné nebo prostorové tvorbě
- zná výtvarné slohy, styly a kultury z celého světa, sleduje aktuální dění na výtvarné scéně

IV. ročník

- zvládá základní techniky malby, kresby na dobré studijní úrovni
- své dovednosti zúročí a obhájí ve své absolventské práci
- vyjádří vlastní názor na výtvarná díla z historie i současnosti

5.2.1.4 Školní výstupy předmětu – Prostorová tvorba

Tato oblast je vyučována současně s prvním předmětem. Pouze ve III. a IV. ročníku druhého stupně si žáci vybírají mezi předměty Prostorová a Plošná tvorba a ve zbývajícím čase se věnují ve zvýšené hodinové dotaci jednomu z nich. Žáci rozvíjí a uplatňují také své tzv. **“měkké dovednosti”** spjaté s vývojem osobnosti dítěte a dospíváním. Vždy se pokoušíme přistupovat empaticky k tématu, řešení otázky či projektu. Techniky volíme v součinnosti s naším výtvarným záměrem, sdělením a názorem. Tvořivé myšlení žáka v rámci předmětu Prostorová tvorba zahrnuje myšlenkové pochody a fantazii žáka vyvolané položením otázky, zadáním úkolu a jinak evokované. Zároveň klade na žáka nárok samostatně myslet, bedlivě pozorovat, aktivně jednat, vyjadřovat svůj názor a obhájit si ho před učitelem a spolužáky – souhrnně řečeno konfrontovat sebe a své dílo se světem výtvarného umění a jeho představiteli. Krom klasických výtvarných technik prostorové tvorby vyučovaných tradičně na ZUŠ jako modelování z keramické hlíny, moduritu, syporexu, papíroviny a kašírovací hmoty, zasahuje Prostorová tvorba i do oblastí akčního výtvarného umění a objektové tvorby. Žáka prochází oblastmi modelování na základě prožitku, příběhu, vlastní obrazotvornosti. U vyšších ročníků je zařazeno studijní modelování podle modelu (busta, zátiší) a užitá keramika.

I. stupeň

Žák:

1. ročník

- modeluje jednoduché figurky a objekty z hlíny
- zvládá i výtvarné úkoly/témata, které vyžadují abstraktní myšlení
- rozvíjí se prostřednictvím výtvarných technik a her po emoční i rozumové stránce
- dodržuje vymezená pravidla výtvarné třídy
- začíná se u něj projevovat silnější sklon k plošnému či prostorovému vyjadřování

2. ročník

- modeluje figurky zvířat i lidí a zátiší podle skutečnosti
- vytváří členitější a různorodější tvary
- vnímá konvexní a konkávní tvary objemu, uvažuje více o prostoru
- je schopen volit mezi výtvarnými prostředky pro dané téma a svůj konkrétní záměr

3. ročník

- své tvoření reflektuje a je schopen autokritiky a systematictější práce na jednom projektu ve více hodinách
- začíná vědomě používat jazyk výtvarné abstrakce a přiřazuje mu vjemy, pocity, prožitky
- je schopen odhadnout rozsah práce a přizpůsobit se časovým podmínkám
- začíná chápat výtvarný jazyk abstrakce a přiřazuje mu vjemy a pocity a prožitky

4. ročník

- pokračuje ve svých vlastních projektech a podílí se i na společných školních dílech. Účastní se výstav a soutěží.
- periodicky si volí svá vlastní výtvarně obsahová témata a paralelně na nich pracuje vedle zadání výtvarných úkolů od učitele
- spolupracuje na projektu s více žáky a je schopen zastat různé role ve skupině

5. ročník

- v modelování a prostorové tvorbě se věnuje tvorbě rozsáhlejších objektů
- volí složitější náměty a řetězí je v cyklus, věnuje se i objektové tvorbě, instalacím v prostoru
- kombinuje jednotlivá média pro zvýšení účinků svých děl a nacházení nových výrazů prostorového výtvarného jazyka
- je plně zodpovědný za dokončení své práce a je schopen přijmout zpětnou vazbu od okolí (učitel – spolužáci)
- prohlubuje se dialog učitel – žák a vzniká diskuze nad výtvarnými výstupy
- dokáže se inspirovat mistrovskými výtvarnými díly z minulosti

6. ročník

- tříbí a proměňuje svůj projev po výtvarné i technické stránce z dětského projevu na projev dospívajících

- snaží se najít originální řešení a nové přístupy v plošné tvorbě
- zbavuje se schémat a klišé své dosavadní tvorby
- počíná se výtvarně vymezovat a určuje si vlastní témata ke zpracování

7. ročník

- začíná svou výtvarnou práci vnímat v kontextu výtvarných dějin a současné umělecké scény
- dokáže principy mistrovských děl reflektovat ve vlastní tvorbě
- je připraven podle zájmu k přijímacím zkouškám na SŠ

II. stupeň

Žák

I. ročník

- věnuje se svým vlastním tématům a účastní se společných školních projektů
- profiluje se jako malíř, grafik, sochař, akční umělec
- vybírá si své oblíbené autory v současném výtvarném umění a konfrontuje se s nimi

II. ročník

- věnuje se propojování sociálních témat se svou výtvarnou tvorbou
- je schopen pronikat médii (sochy, kresby, malby, grafiky) a využívat jejich specifika pro největší účinnost výtvarného jazyka v souladu s obsahem prostorového díla
- dokáže vhodně volit mezi modelovacími výtvarnými technikami v návaznosti na své téma a záměr

III. ročník

- usiluje o přesah své tvorby do života, vystavuje
- řeší prostřednictvím výtvarných děl složité otázky, které si klade v průběhu dospívání
- vybírá si mezi výtvarnými směry a hnutími ve 20. století a inspiruje se jimi
- zkoumá další možnosti a prvky prostorového zobrazování, akce a instalace

IV. ročník

- zvládá modelování busty a zátiší na uspokojivé úrovni
- je připraven dle svého zájmu na VŠ uměleckého zaměření
- absolvuje ZUŠ závěrečnou práci zvoleného formátu
- používá výtvarné principy jako: parafrázi, kopii, ironii, přepis. Pracuje s jejich významy, tématy a vizualizací ve vlastní práci. Inspiruje se jimi.

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní ve všech předmětech školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

5.3 TANEČNÍ OBOR

Charakteristika tanečního oboru

Posláním tanečního oboru je vychovat mladého člověka se smyslem pro harmonický kultivovaný pohyb, aktivního, tvořivého, vnímavého a citlivého ke svému okolí. Také vychovat absolventa, který je schopen chápat taneční umění a orientovat se v jeho formách a žánrech, absolventa s celoživotní láskou a úctou k umění.

Tanec je umělecký směr, který rozvíjí celou osobnost člověka, podchycuje a rozvíjí nadání dětí, probouzí v nich smysl pro krásu tance, tvůrčí schopnosti a prohlubuje duševní život člověka.

Tanečník se seznamuje se stavbou a strukturou těla, učí se ho používat na základě správných principů různých stylů tance, má možnost naučit se orientovat v různých oblastech spojených s tanečním projevem.

5.3.1 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Tanec

5.3.1.1 Učební plán

Přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova	1	1-2

Přípravné studium II. stupně

	PS II.
Taneční techniky	1
Taneční praxe	1

Přípravné studium II. stupně je určeno žákům od 14 let, kteří neabsolvovali předcházející studium I. stupně.

Žák prokáže základní návyky a dovednosti, začíná plnit výstupy I. stupně.

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Taneční techniky	1	1	1	1	1	1	1
Taneční styly			0,5	0,5	0,5	0,5	1
Taneční praxe	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	2

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Taneční praxe	1,5	1,5	1,5	1,5
Taneční schopnosti	1,5	1,5	1,5	1,5

Vyučovací předměty Taneční techniky, Taneční styly, Taneční praxe a Taneční schopnosti mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích.

5.3.1.2 Školní výstupy předmětu – Přípravná taneční výchova

PS

Žák

- správně drží postavení těla vleže i ve stoje
- popíše a ukáže jednoduché prostorové dráhy (kruh, diagonála)
- vytleská jednoduchý rytmus
- popíše, vyjmenuje a předvede různé druhy běhů, chůzí, skoků a poskoků
- při cvičení ohýbá končetiny v kloubech a dopíná chodidlo
- předvede pohyb na zadané téma

5.3.1.3 Školní výstupy předmětu – Taneční techniky

I. stupeň

1. ročník

- dokáže vědomě pohybovat horními i dolními končetinami (HK/DK) ve svalovém napětí
- dokáže určit prostorovou dráhu (diagonálu, postavení čelem a zády k učiteli, kruh aj.)
- zapojuje se do práce v kolektivu
- popíše jednoduchý taneční prvek

2. ročník

- vloží probranou taneční techniku do jednoduchého zadaného prvku v pomalém tempu na místě i v prostoru
- popíše princip provedení viděného jednoduchého prvku
- vyjmenuje názvy základních pohybů HK a DK (chůze, běhy, skoky, poskoky aj.)

3. ročník

- využívá taneční techniku v jednoduchých tanečních prvcích
- propojuje probranou taneční techniku s jednoduchým pohybem v taneční variaci v základním prostorovém postavení (diagonála, čelem, bokem a zády k učiteli) v kolektivu i samostatně
- při pohybu v prostoru dokáže použít rekvizitu
- popíše specifické pohyby člověka
- spolupracuje v kolektivu při jednoduchých tanečních úkolech
- popíše a předvede taneční prvek na základě viděného či zadaného pohybu

4. ročník

- zvládá techniku v probíraném tanečním prvku
- používá nabytou techniku v jednoduchých tanečních variacích v prostorových liniích, ve skupině i s partnerem
- pracuje v kolektivu při různých tanečních aktivitách

- předvádí technicky náročnější prvek na základě principu přesného provedení a umí jej slovně popsat
- zná odborné názvy probíraného stylu tance, dle slovního zadání je schopen předvést sled jednoduchých prvků a naopak

5. ročník

- zvládá techniku pohybu v probíraném stylu tance v jednodušších variacích
- vkládá nabytou taneční techniku do složitějších tanečních variací v jednodušších prostorových tvarech, ve skupině i s partnerem
- je schopen předvést své vlastní specifické pohyby v krátké pohybové variaci
- začleňuje se do kolektivu při pohybových hrách, improvizacích aj.
- vyjadřuje se v přesných názvech daného tanečního stylu a umí slovně vytvořit kratší pohybovou variaci

6. ročník

- zvládá technickou část pohybu ve složitějších tanečních variacích v probíraném tanečním stylu
- dovede využít nabytou taneční techniku při zadané pohybové variaci v prostorových drahách a tvarech, ve skupině i s partnerem
- dokáže použít rekvizitu v pohybu
- využívá a prohlubuje při improvizaci své vlastní, specifické pohyby
- aktivně spolupracuje s kolektivem při řešení složitých úkolů, nácvicích tanců aj.
- vytváří delší pohybové variace, při kterých vědomě využívá základní principy pohybů

7. ročník

- zvládá složitou techniku v různých probraných tanečních stylech na odpovídající taneční úrovni
- využívá nabytou taneční techniku při jakémkoliv pohybu v celém tanečním prostoru, v práci ve skupině i s partnerem
- realizuje v taneční variaci i osobité pohyby sobě, vědomě a cíleně pracuje na jejich prohlubování
- zodpovědně se zapojuje do práce v kolektivu v nejrůznějších interpretačních i tvůrčích činnostech
- zná principy různých tanečních stylů a využívá je v jakémkoliv pohybu
- používá přesné názvy prvků v různých stylech tance, dokáže ve viděné složité choreografii najít probírané prvky a nazvat je

PS II.

Přípravné studium II. stupně je určeno žákům od 14 let, kteří neabsolvovali předcházející studium I. stupně.

Žák prokáže základní návyky a dovednosti, začíná plnit výstupy I. stupně.

5.3.1.4 Školní výstupy předmětu – Taneční styly

I. stupeň

Žák

3. ročník

- rozpoznává a rozdělí pomocí sluchu jednoduché hudební ukázky dle tanečních stylů (klasická hudba, disko, lidová hudba, populární hudba aj.)
- rozliší a nazve probrané hudebně-taneční styly

4. ročník

- nazve a popíše probíraný taneční styl a rozpozná ho v hudbě, popřípadě ve viděném pohybu
- jednoduše charakterizuje probíraný taneční styl slovem i jednoduchým pohybem

5. ročník

- předvádí pohybem jednoduché charakteristické prvky probíraného žánru (znázorňuje je, či o nich dokáže hovořit)

6. ročník

- zvládá slovně i pohybem předvést charakteristické vlastnosti probíraného tanečního žánru

7. ročník

- zná různé taneční styly, jejich odlišnosti v práci s pohybem, dokáže je rozeznat a slovně zhodnotit, zná jejich charakteristické znaky a zvládá jejich pohybové ztvárnění

5.3.1.5 Školní výstupy předmětu – Taneční praxe

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- rozliší sluchem základní znaky skladeb (rychlá, pomalá, mollová, durová, rytmus atd.)
- přirozeně se pohybuje na hudební podnět
- předvede přirozeným tanečním projevem nálady
- rozezná chyby ve viděném pohybu

2. ročník

- rozpozná u jednoduchého hudebního doprovodu předehtu, střed a závěr
- pohybuje se přirozeně v prostoru se zaměřením na pohyby horních končetin na hudební podnět
- pohybově splní jednoduchý zadaný úkol s dětskou tematikou (vytváření zvířat pohybem, denních činností, různá zaměstnání aj.)

- přiřadí či předvede jednoduchý pohyb k základním lidským emocím (smutek, radost, zlost, strach...)
- hodnotí předvedený pohyb

3. ročník

- vytvoří jednoduchý pohyb probíraného tanečního stylu
- reaguje přirozeným pohybem s tanečními prvky na hudební podnět
- přiřazuje odpovídající taneční pohyby k lidským emocím, prožitkům aj.
- vymyslí námět vlastní improvizace včetně jednoduchých pohybů

4. ročník

- sluchově rozdělí hudební předlohu na předebru, hlavní část a závěr
- reaguje na hudební podnět jakýmkoliv probraným pohybem
- splňuje zadaný jednoduchý pohybový úkol v krátké variaci s využitím taneční techniky
- používá při vytváření jednoduchých variací taneční výraz, prožitek či emoce
- samostatně improvizuje ve skupině s využitím jednoduchých prvků
- vymyslí taneční obsah jednoduché taneční variace včetně pohybů
- hodnotí technickou část prováděného prvku

5. ročník

- orientuje se v jednoduché hudební předloze
- reaguje pohybem na hudební podnět v jednodušších tanečních variacích
- vymyslí a předvádí vlastní krátké taneční variace na základě zadání úkolu učitelem
- propojuje ve vlastních variacích techniku pohybu s emocemi a prožitky
- zvládá improvizovat i předvést naučený či vlastní tanec před diváky
- vytváří samostatně jednoduché pohybové variace na hudební i nehupební podnět
- ohodnotí jednoduše taneční vystoupení
- vytváří vlastní jednoduchou choreografii snadno čitelnou pro ostatní

6. ročník

- zvládá orientaci v hudební předloze (předehra, hlavní část, refrén, závěr)
- dokáže pohybově reagovat na hudební podnět ve složitějších pohybových variacích
- vytváří samostatně na zadaný úkol delší taneční variace s probranou technikou
- vkládá do vlastních technicky náročných variací emoce a prožitky s tanečním výrazem
- samostatně improvizuje ve skupině i před ostatními
- vytváří pohybové variace na hudební i nehupební podnět
- vymyslí samostatně obsah tance, jeho náplň, styl, děj aj.
- dokáže předvést nacvičený tanec a ohodnotit kriticky i sebe sama
- na jednoduchých choreografiích poznává jejich myšlenku, děj aj.

7. ročník

- dokáže pohybově reagovat na hudební podnět ve složitějších pohybově náročných tanečních celcích
- vytváří samostatně na zadaný úkol taneční variace
- vytváří vlastní tanec plný emocí a subjektivních prožitků s tanečním výrazem podle svých osobních dispozic
- využívá vlastních možností pohybu a rozsahu těla při tanci
- aktivně vnáší své nápady do vytváření tanečních choreografií
- na základě vlastních zkušeností dokáže zhodnotit viděný či vlastní pohyb v rámci dodržování zásad optimálního držení těla
- realizuje veřejně naučený tanec před diváky, dokáže zhodnotit celkový dojem z vystoupení včetně své přípravy a výkonu
- dokáže posoudit obsah, provedení a děj viděných tanečních choreografií (divadelní představení atd.)

II. stupeň

Žák

I. ročník

- improvizuje na hudební i nehupební podnět
- pracuje ve skupině na zvládnutí zadaného úkolu
- navrhuje samostatně různé změny, nápady řešení na chystanou choreografii
- vyplňuje prostor kolem sebe na základě impulsu
- prohlubuje dispozice, rozsah a ohebnost vlastního těla
- hodnotí viděnou choreografii

II. ročník

- vytváří v improvizaci specifické pohyby
- spolupracuje s ostatními na vytváření složitých pohybových variací
- vymýšlí jednoduché choreografie včetně děje, kostýmů, rekvizit, stylu tance aj.
- pohybuje se v prostoru na podněty z okolí, na vlastní impuls aj.

III. ročník

- správně vkládá své specifické pohyby do ucelených tanečních vazeb v improvizaci
- realizuje svůj názor ve skupině při vytváření jednoduchých choreografií s důrazem na přesné provedení prvků (charakterově, výrazově aj.)
- navrhuje vlastní náměty, rekvizity aj. při různých hudebních ukázkách
- vyjadřuje svým pohybem momentální stav, náladu, reaguje na podněty z okolí aj.
- zhodnotí viděnou choreografii na odpovídající úrovni

IV. ročník

- používá vlastní pohybový slovník v improvizaci (zdroj pro vlastní autorskou tvorbu)
- vytváří samostatně i ve skupině různé choreografie s využitím všech tanečních možností

- aktivně spolupracuje na konečném vzhledu choreografie
- je schopen vnímat pohybem své okolí, vnitřní pocit aj. a propojení mezi intelektem, emocemi a fyziologií člověka
- dokáže osobitě posoudit viděnou choreografii (vlastní nasazení, příprava, kolektiv aj.)

5.3.1.6 Školní výstupy předmětu – Taneční schopnosti

II. stupeň

I. ročník

Žák

- věnuje se hlouběji konkrétnímu probíranému stylu tance a na jeho základě vytváří charakteristicky čisté pohybové variace
- předvede probranou techniku v přirozeném tanečním projevu
- použije slovní formou odborné názvosloví v tanci

II. ročník

- zvládá orientaci různých tanečních stylů
- vytváří technicky čisté pohybové variace s jednoduchou tematikou
- cíleně propojuje vlastní pohyby s přesnou technikou daného pohybu
- přesně určuje názvy k viděným prvkům z různých probraných stylů tance

III. ročník

- ovládá různé styly tance a vytváří technicky náročné variace s různou tematikou
- zaměřuje se na technickou čistotu pohybu v jednoduché improvizaci v daném tanečním stylu
- pojmenovává přesným názvem viděný pohyb

IV. ročník

- provádí pohyby v různých stylech tanečního umění ve složitých a technicky náročných variacích se složitým obsahem
- využívá nabyté taneční techniky různých tanečních stylů ve vlastních tancích a vědomě je aplikuje do náročných pohybů improvizace
- vyjadřuje se pomocí přesných názvů pohybů v jednotlivých odvětvích tance

5.4 LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR

5.4.1 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Literárně-dramatický obor

Charakteristika literárně-dramatického oboru

Těžištěm výuky je práce v kolektivu směřující od spontánního dětského dramatického projevu k vytvoření schopnosti samostatně, osobitě, přirozeně a přitom kultivovaně se vyjadřovat v sociální i umělecké komunikaci hlasem, pohybem, gesty, psaným slovem či projevem s využitím loutkářských prostředků. Zahrnuje i mluvní a pohybovou průpravu zaměřenou k rozvoji technických i výrazových mluvních a pohybových dovedností, literárních dovedností žáků jako předpokladu jejich celistvého, přirozeného, sdělného a osobitého projevu.

Vzdělání získané v literárně-dramatickém oboru žáci mohou využít v těch oblastech lidské činnosti, ve kterých se uplatní nezbytné specifické komunikační dovednosti a vysoká míra empatie. Literárně-dramatický obor poskytuje spolehlivý základ i pro další studium směřující k profesionálnímu uplatnění.

5.4.1.1 Učební plán

Přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Dramatická příprava	1	1 - 2

Přípravné studium II. stupně

	PS II.
Dramatická příprava	2

Přípravné studium II. stupně je určeno žákům od 14 let, kteří neabsolvovali předcházející studium I. stupně.

Žák prokáže základní návyky a dovednosti, začíná plnit výstupy I. stupně.

I. stupeň

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Dramatická průprava	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1
Pohybová a hlasová průprava	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Práce s textem a přednes	0,5	0,5	0,5	1	1	1	1,5

II. stupeň

ročník	I.	II.	III.	IV.
Dramatická průprava	1	1	1	1
Práce s textem a přednes	2	2	2	2

Vyučovací předměty Dramatická průprava, Pohybová a hlasová průprava, Práce s textem a přednes mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích.

5.4.1.2 Školní výstupy předmětu – Dramatická příprava

PS:

Žák

- ovládá základní komunikační dovednosti v kolektivu dětí
- vytleská jednoduchá rytmická cvičení
- předvede na pokyn učitele dechová a artikulační cvičení
- pracuje s fantazií a představivostí
- uplatňuje pohybové, mluvní a rytmické cítění

5.4.1.3 Školní výstupy předmětu – Dramatická průprava

1.- 2. ročník

- zvládá jednoduché úkoly v souborové práci a uplatňuje v nich svou fantazii, emoce a představivost.
- zvládá komunikační start a prohloubení sociálního cítění s kolektivem
- zvládá jednoduchý rytmus a dynamiku
- umí vnímat prostor a orientuje se v něm
- zvládá základní pravidla dramatické hry a je schopen se jí zúčastnit
- ovládá artikulační cvičení v říkadlech
- uplatňuje pohybové dovednosti

3.- 4. ročník

- zvládá v etudě jednoduchý děj i ve spolupráci s ostatními
- zvládá dechová cvičení a pracuje na jevištní mluvě
- dokáže slovně vyjádřit své pocity a názory na určitou situaci
- dokáže tvořivě přistupovat k zadaným úkolům
- dokáže se naučit krátké texty

5.- 6. ročník

- dokáže kriticky zhodnotit práci ročníku
- dokáže sám vymyslet dramatickou situaci (etudu) a ztvárnit ji
- umí přijmout kritiku své práce
- respektuje své spoluhráče při dramatické hře
- zvládá jevištní mluvu a práci s dechem
- aktivně se zúčastňuje zadaných úkolů
- dokáže spolupracovat v prostoru s partnerem (i s více partnery)
- má svůj vlastní názor, který umí vyjádřit

7. ročník

- rozliší jednotlivé divadelní žánry
- umí zacházet s rekvizitou

- dokáže se naučit z paměti delší texty
- používá různorodé vyjadřovací prostředky
- přináší vlastní nápady a podněty a je schopen je dramaticky realizovat individuálně či ve skupině

5.4.1.4 Školní výstupy předmětu – Pohybová a hlasová průprava

Žák zdokonaluje a kultivuje vlastní hlasové a pohybové dovednosti, vnímá své tělo a hlas jako nástroje, které je třeba doladřovat.

1.- 2. ročník

- žák ovládá správné držení těla
- dokáže improvizovat na hudbu či rytmus, orientuje se v prostoru
- uvědomuje si správnou oporu dechu
- zvládá artikulační cvičení v říkadlech

3.- 4. ročník

- zvládá pohybovou improvizaci, hudebně rytmický projev, uvědomuje si tělo jako celek
- zvládá prodloužený výdech a základy dechové opory, rezonanci
- umí dechová, hlasová a artikulační cvičení uplatňovat při práci s mluveným slovem
- vědomě usiluje o správné držení těla a zvládá prostorové citění

5.- 6. ročník

- umí navázat v jednoduchých dechových, artikulačních cvičeních a pohybových etudách kontakt s partnerem a vyjádřit vztah k němu
- si ve cvičeních uvědomuje výrazové a pohybové možnosti
- ve výrazových variantách uplatňuje správné technické návyky v mluvním projevu, dechovou oporu, rezonanci v masce, aktivaci v podbřišku a neustálou aktivaci mluvidel
- zvládá daný hudební námět formou dramatické pohybové improvizace

7. ročník

- vědomě pracuje s odbornými mluvními dovednostmi
- adekvátně užívá hlas a tělo v situacích dramatické tvorby i v běžných životních situacích
- zvládne pohybovou improvizaci ztvárnit vlastní zážitek
- je všestranný z hlediska pohybové, dramatické a hlasové složky

5.4.1.5 Školní výstupy předmětu – Práce s textem a přednes

Jedná se o předmět zaměřený na práci s textem a jeho interpretaci.

1.- 2. ročník

- zvládá z paměti kratší texty - básničky, povídky - chápe jejich obsah
- uvědomuje si správnou artikulaci při čtení textu

- při práci s textem dokáže zapojit dechovou oporu
- realizuje jednoduchý text s partnerem
- ovládá speciální texty zaměřené na techniku řeči

3.- 4. ročník

- čte text s porozuměním
- dokáže popsat obsah a charakteristiku postav, které v daném textu vystupují
- dokáže vyjádřit svůj zážitek ze zhlédnutého dramatického díla

5.- 6. ročník

- dokáže vyprávět příběh
- provádí rozbor textu
- zvládne rozpoznat rozdíly mezi činohrou, operou a loutkovým divadlem
- rozumí pojmům – komedie, parodie, drama, satira, melodrama aj.
- písemně zpracuje vlastní text
- pracuje s rekvizitou či loutkou
- tvoří krátké literárně – dramatické tvary

7. ročník

- navštěvuje představení ostatních skupin a dokáže je kriticky hodnotit
- rozumí základním literárním a divadelním pojmům
- zvládá monolog i dialog
- dokáže pracovat s literárním textem a na jeho základě je schopen popsat vlastnosti jednotlivých postav
- veškerý text zkouší rozpohybovat

II. stupeň

5.4.1.6 Školní výstupy předmětu – Dramatická průprava

Náplň předmětu představuje seznámení žáků s postupy kolektivní divadelní tvorby.

I. – II. ročník

- projevuje schopnost srozumitelně vyjadřovat své pocity a myšlenky
- chápe stavbu jednoduché dramatické situace a dokáže s ní pracovat
- umí použít verbální a neverbální komunikaci
- využívá jazykové i mimojazykové prostředky

III. – IV. ročník

- dokáže kolektivně improvizovat na dané téma v rámci svých možností
- si uvědomuje, co je pointa, a pokouší se s ní pracovat
- rozvíjí svoji schopnost vytváření jevištních postav, hledá motivace jejich jednání a situací, v nichž se ocitají
- přijímá zodpovědnost za výsledek společné tvorby

5.4.1.7 Školní výstupy předmětu – Práce s textem a přednes

Jedná se o vyučovací předmět zaměřený na práci s textem a jeho interpretaci.

I. – II. ročník

- aktivně vyhledává texty i náměty
- je schopen rozebrat a pochopit divadelní hru, vyjádření názorů na postavy, kostýmy, prostorové zpracování
- je seznámen s vybranými literárními i dramatickými díly, dokáže je dělit žánrově
- zvládá sebekritiku
- zvládne prezentační dovednosti formou verbálního vyjádření

III. – IV. ročník

- dokáže zpracovat vlastní námět
- udržuje a zvyšuje technickou úroveň přednesu
- aktivně se podílí na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace (dramaturgie, hudba, režie, rekvizita, loutka apod.)
- dokáže vybrat vhodnou předlohu pro svou tvorbu - poezie, próza, dramatický text, námět, téma

5. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Naše škola je otevřena žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Podmínkou pro zařazení do speciálního vzdělávacího programu je prokázání schopností potřebných ke studiu zvoleného vyučovacího oboru a potvrzení od školského poradenského zařízení (PPP nebo SPC). O přijetí ke studiu rozhoduje ředitelka školy.

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je realizována v souladu se školním vzdělávacím programem, vzdělávací obsah je přizpůsoben individuálním potřebám těchto žáků, případně jsou vyučováni dle individuálního vzdělávacího plánu vypracovaného učitelem a schváleného ředitelkou školy.

Při výuce se snažíme respektovat individuální potřeby žáků a přizpůsobovat jim formu a organizaci výuky. Volíme rozmanité výukové metody a využíváme také alternativní způsoby učení. Prioritou je úzká spolupráce s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka.

Minimální hodinová dotace pro tyto žáky je stejná jako u základního studia, ve výjimečných případech může být upravena s ohledem na omezení žáka.

Zájemcům se sociálním znevýhodněním může škola vydat potvrzení o docházce a o zaplacení úplaty za vzdělání pro sociální odbor příslušné městské části podle trvalého pobytu žáka.

Hlavní budova naší školy je vybavena bezbariérovým vstupem do budovy i do tříd, nicméně přístup k toaletám bezbariérově vybaven není, proto je studium imobilních žáků na zvážení rodičů.

Budovy dalších míst poskytovaného vzdělávání nejsou plně vybaveny bezbariérovým přístupem.

6. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žáci jsou do tohoto vzdělávacího programu zařazeni ředitelkou školy na základě odborného posudku školského pedagogického zařízení, doporučení třídního učitele a se souhlasem zákonných zástupců. Těmto žákům vytváříme roční individuální vzdělávací plán, který je přizpůsoben jejich aktuálním potřebám, schopnostem a dovednostem.

Minimální hodinová dotace pro tyto žáky je stejná jako u základního studia, ve výjimečných případech může být upravena vzhledem k potřebám žáka.

Žákům mimořádně talentovaným může ředitelka školy na podkladě mimořádných studijních výsledků (např. reprezentace školy na prestižních kulturních akcích, úspěchy v soutěžích apod.) a doporučení třídního učitele přiznat vyšší hodinovou dotaci.

7. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Obecné zásady hodnocení

Smyslem hodnocení je zpětná vazba nejen pro žáka, ale i jeho rodiče. Reflektuje nejen momentální výkon, ale dosaženou úroveň v rámci dlouhodobého vývoje. Učitel hodnotí žáka soustavně a při seznamování žáka či rodiče s hodnocením uplatňuje náležitý pedagogický takt. Hodnocení je v souladu se stanovenými nároky pro výstupy v jednotlivých oborech.

Formy ověřování

Opakované či jednorázové činnosti (průběžné hodnocení v hodinách, veřejná vystoupení, prezentace v rámci seminářů, individuální i skupinové projekty a prezentace, třídní přehrávky, závěrečné postupové zkoušky či písemné práce atp.).

Kritéria pro hodnocení

Úroveň zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů s ohledem na individuální možnosti žáka.

Známka odráží nejen dovednost nebo vědomost samotnou, ale do jisté míry reflektuje i její další parametry (domácí přípravu, přesnost provedení zadaného úkolu atd.).

Užití klasifikačních stupňů se v některých parametrech odlišuje dle toho, ve kterých situacích je jich užito (např. postupová zkouška v hudebním oboru nezahrnuje hodnocení domácí přípravy, ale pouze momentální výkon atp.).

V případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou hodnotící škála i forma hodnocení přizpůsobeny úrovni a charakteru jejich handicapu.

Způsoby hodnocení

Vedle klasifikace může učitel užít jiných motivačních a hodnotících prostředků podle svého uvážení, charakteru předmětu a učitelových znalostí individualit konkrétních žáků.

Užívá se jednotná škála klasifikačních stupňů dle Vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání a Školního řádu.

Oblasti vlastního hodnocení školy

Ve vlastním hodnocení škola průběžně a systematicky sleduje výsledky oblastí:

- podmínky ke vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků
- výsledky žáků v přijímacích řízeních
- prezentace školy na veřejnosti
- spolupráce s jinými zařízeními a organizacemi
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- materiálně – technické a prostorové vybavení školy
- ekonomické zajištění činnosti školy